NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 200 | Łódź Czwartek, 27 Sierpnia 1936 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאדז, דאנערשטאג ב' תצא ט' אלול תרצ"ו | 14-טער יאהרגאנג

היינט-פראטעסט=טאג

פונ'ם פוילישען יודענטום

געגען דעם אראבישען טעראר און דעם פרוב אפצושטעלען די יודישע עליה קיין ארץ-ישראל

מיר פראטעסטירען:

געגען דעם טעראר און מארד=אקטען פון די אראבישע טערא=ריסטען אין ארץ=ישראל.

געגען דער ארץ=ישראל=אדמיניסטראציע, וואס האט נישט בעוויזען איז משך פון 4 חדשים א סוף צו מאכען צום טעראר און האב=פערניכטונג און פערגיסונג פון אומשולדיג בלוט.

געגען יעדען פרוב איבערצורייסען, אפילו צייטווייליג די עליה פון יודען קיין ארץ=ישראל.

געגען געבען א בעלוינונג פאר צושטערונג, מארד און גזלנות; ברור אויפ'ן חשבון פון די רעכט פון יודישען פאלק צו בויען זיין נאציאנאלע היים.

מיר פאדערען:

צוריקצושטעלען די זיכערקייט פון לעבען, הערשאפט פון געזעץ און אבסאלוטע ארדנונג אין ארץ=ישראל.

פארטצוזעצען אומגעשטערט די יודישע עליה.

פולע ערפילונג פון ארץ=ישראל=מאנדאט, וואס זיכערט דעם אויפבוי פון דער יודישער נאציאנאלער היים.

דאס פוילישע יודענטום האט איינינג בעשלאסען:

אונטער דער פיהרונג פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אגענץ צו קעמפען צוזאמען מיט'ן גאנצען יודישען פאלק פאר אונזערע רעכט אויף ארץ=ישראל.

פעראייניגטער ציוניסטישער קאמיטעט לאדז. היינט, דאנערשטאג, ד. 27/8, 8.30 אוונט אין פילהארמאניע=זאל לאדז. נארוטאוויטשא 20.

גרויסע פראטעסט=פערזאמלונג

געגען די לעצטע געשעהענישען אין ארץ=ישראל.

מיט רעדעס וועלען ארויסטרעטען די ה"ה:

משה לימאן, ל. לעוויז, ד"ר עלענבערג, מ. מארעק, מ. רעזניק, מאג. מ. גייזלער א. א.

יודען! דריקט אויס אייער שארפען פראטעסט געגען די לעצטע געשעהענישען און די סכנה אפצושטעלען די עליה קיין א"י, וואס בעדראהט די רעכט פון יודישען פאלק אויסצובויען א נאציאנאלע היים. קומט מאסענווייז אויף דער פראטעסט-פערזאמלונג.

בילעטען פון 20 גר. צו בעקומען אין ביורא פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, שרודמיעסקא 29, און פון 4 א זייגער נאכמיטאג ביי דער קאסע פון „פילהארמאניע".

דער אראבישער שטרייק

זאל א ליאדע טאג אפגעשטעלט ווערען

די בעראטונגען פון אראבישען קאמיטעט. — ווארקאפ קאנצעסיעס פאר אראבער

ירושלים, 26 (יט״א טעלעגראפיש)
היינט האט זיך אנגעהויבען די אויסערגעוועהנליכע זיצונג פון אויבערשטען אראבישען ראט. ס׳זענען געקומען דעלעגאטען פון אלע לאקאלע שטרייק - קאמיטעטען אין גאנצען לאנד און אלע מיטגלידער פון צענטראל-קאמיטעט.

ס׳איז זעהר מעגליך, אז נאך היינט וועט אנגענומען ווערען דער בעשלוס וועגען אפשטעלען דעם שטרייק און די טעראר-אקציע.

ווי מיר דערוויסען זיך האט דער הויך-קאמיסאר וואוקאפ צוגעזאגט די אראבישע אנפיהרונג, אויב די אונטערהאנדלונגען, וועלכע קומען איצט פאר צווישען דער רעגירונג און די אויסלענדישע אראבישע שטאטס-מענער, וועלען בלייבען אהן רעזולטאט, וועט אין ארץ ישראל איינגעפיהרט ווערען קריגס-צושטאנד.

פון דער אנדער זייט איז אויך זיכער, אז דער הויך-קאמיסאר האט אויף זיך גענומען קאנקרעטע התחייבות׳ן, אויב דער שטרייק און טעראר וועט אפגעשטעלט ווערען. די קאנצעסיעס פאר די אראבער זענען: אפשטעלען די יודישע עליה, אלגעמיינע אמנעסטיע פאר אלע אראבער, וועלכע זענען אין פערלויף פון די לעצטע 4 חדשים ארעסטירט געווארען אין צוזאמענהאנג מיט די אונרוהען, בעפרייען אלע אינטערנירטע פון קאנצענטראציע-לאגער. ווי עס איז פאראויסצוזעהן וועלען די אראבער די דאזיגע בעדינגונגען אננעהמען.

רעפרעזענטאטיווע קאנפערענץ אין לאנדאן

געגען דעם געפלאנטען עליה-פערבאט

לאנדאן, 26 (יט״א טעלעגראפיש)
מאנטאג, דעם 31 אויגוסט וועט אין לאנדאן פארקומען א גרויסע רעפרעזענטאטיווע קאנפערענץ געגען דעם געפלאנטען עליה-פערבאט.

אין דער קאנפערענץ וועלען אנטיילנעהמען פארשטעהער פון אלע שיכטען פון ענגלישען יודענטום ציוניסטען און נישט-ציוניסטען.

דעם פארזיץ וועט פיהרען לארד מעלטשעט. דעם רעפעראט וועגן דער לאגע אין ארץ ישראל וועט האלטען פראפ. זעליג בראדעצקי, די רעזאלוציע וועט אריינטראגען און מאטיווירען דער פרעזידענט פון ועד הקהלות אין ענגלאנד נעוויל לאסקי.

אראבער האבען דערהרג׳עט

אווארשאווער יודישען יונגענמאן

ווארשא, 26 (טעלעפאניש)
פון ווארשא איז מיט עטליכע וואכען צוריק אפגעפאהרען דער 18-יעהריגער יודישער יונגערמאן מאקס קיקאלער, וועלכער האט זיך געקליבען צו אריבערשמוגלען קיין ארץ ישראל.

היינט איז דא אנגעקומען א טעלעגראפישע ידיעה, אז דעם דאזיגען יונגענמאן האט מען אויף דער גרעניץ פון עבר הירדן און ארץ ישראל געפונען א טויטען.

עס איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז א׳הם האבען דערהרגעט אראבער.

בעפרייט פונם קאנצענטראציע-לאגער

דעם גענעראל-סעקרעטאר פון אראבישען אויבער-ראט

ירושלים, 26 (יט״א טעלעגראפיש)
היינט איז בעפרייט געווארען פונם קאנצענטראציע - לאגער אין סאראפאנד אוני׳ אבדול-כאגי, דער פיהרער פון דער היסטאקלאל פארטיי און דער גענעראל - סעקרעטאר פון אראבישען אויבער-ראט. ער איז געווען די וויכטיגסטע אראבישע פערזענליכקייט, וואס איז געווען אינטערנירט אינם קאנצענטראציע-לאגער.

פון דער סעסיע פונ׳ם יודישען אקציאנס-קאמיטעט

ציריך, 26 (יט״ט טעלעגראפיש)
אויף דער סעסיע פונם יודישען אקציאנס-קאמיטעט איז פארגעקומען די אלגעמיינע דע-באטע. מיט רעדעס זענען ארויסגעטרעטען: בערל לאקער, מאיר גראסמאן, ד״ר שווארצבארט, קורט בלומענפעלד, יצחק ניידיטש און שמואל זשוכאוויצקי.

אלע רעדנער האבען אונטערגעשטראכען, אז אויב די עליה וועט אפילו צייטווייליג אפגעשטעלט ווערען, וועט עס זיין א ווידערשפרוך און פערלעצונג פון מאנדאט און דאס וועט אנטרעפען אויף א העפטיגען ווידערשטאנד פון גאנצען יודישען פאלק.

די דעבאטע איז אויך געפיהרט געווארען ארום דער פראגע וועגען דער בעציהונג פון דער יודישער אגענץ צו דער קעניגליכער קאמיסיע, אויך וועגען דער באדען-פאליטיק און וועגען צוקונפטיגען יודיש - אראבישען צוזאמענלעבען.

ס׳איז גערעדט געווארען וועגען א גרויסער אקציע צו אקטיוויזירען די יודישע מאסען אין קאמף פאר די רעכט פון יודישען פאלק אין ארץ ישראל און וועגען א גרויסער פינאנץ-אקציע צום פארן אויפבוי-ווערק.

היינט הויבט אן צו ארבייטען די פאליטישע קאמיסיע, וועלכע וועט אויסארבייטען די עמפעהלונגען פאר דער עקזעקוטיווע.

די לויה פונ׳ם קאזשעניצער רבי שליט״א

מ׳האט איהם געבראכט אין א פערחתמ׳עטען וואגאן און אפגעפיהרט קיין קאזשעניץ

וו א ר ש א, 26 (טעלעפאניש)
היינט 10 אינדערפריה איז אנגעקומען קיין ווארשא מיט׳ן פאריגער צוג דער פערחתמ׳עטער וואגאן מיט׳ן ארון פו׳ן קאזשעניצער רבי׳ן.

דער וואגאן איז איבערגעפיהרט געווארען אויף א זייטיגער ליניע פונ׳ם מזרח־וואקזאל, וואו עס האבען אויף איהם געווארט עטליכע טויזענד חסידים, רבנים און רביים.

בעת מען האט געוואלט אויפחתמ׳ענען דעם וואגאן איז אויסגעבראכען א גרויסער סקאנדאל, ווייל די פארשטייער פון דער עקספעדיציע־פירמע, וועלכע האט איבערגעפיהרט דעם מת, האבען געפאדערט צוגעצאהלט 400 זלאטעס, כאטש מ׳האט שוין פריהער געהאט בעצאהלט די גאנצע סומע איבערפיהר געלד — 30,000 פראנק.

דאס אמפערן זיך און דאס אונטערהאנדלען האט געדויערט אנ׳ערך 2 שעה: די פארשטייער פון דער עקספעדיציע־פירמע האבען בשום אופן נישט געוואלט אפגעבען דעם פראכט־שיין.

ערשט נאך א לאנגער שקלא וטריא, אין וועלכער עס האבען זיך אריינגעמישט די רבנים און די רביים האט געבראכט דערצו, אז ארום האלב 12 א זייגער האט מען אויפגעחתמ׳עט דעם וואגאן ארויסגענומען דעם ארון און אריינגעטראגען איהם אין דער אויטא־עגלה פון „חסד של אמת".

די לויה האט געצויגען מיט די גאסען פון פראגע, איז צוגעפאהרען צו דער פראגער גרויסער שוהל. וואו ס׳איז געמאכט געווארען א הספד, און שפעטער האט מען דעם נפטר אפגעפיהרט קיין קאזשעניץ.

אין ספעציעלע אויטאבוסען איז מיטגעפאהרען קיין קאזשעניץ א׳עולם פון אנ׳ערך 2000 חסידים.

פארנאכט איז אין קאזשעניץ פארגעקומען די קבורה.

געשטארבען א בעקאנטער יודישער זשורנאליסט

וויען, 26 (יט״א טעלעגראפיש)
היינט פארנאכט איז נאך א קורצער קראנקהייט אין עלטער פון 59 יאהר געשטארבען דער בעקאנטער יודישער זשורנאליסט, קארעספאנדענט פון דער יודישער טעלעגראפען - אגענטור איזידאר העלענבערג.

דער פערשטארבענער איז געווען אנ׳איבערגעגעבענער זשורנאליסט און בוי די שווערסטע בעדינגונגען פון ארבייט געשטאנען אין דינסט פון דער יודישער פרעסע און יודישען כלל.

מ׳ווארט אויפ׳ן צוריקקעהר פון נורי-פאשא

ירושלים, 26 (יט״א טעלעגראפיש)
היינט א גאנצען טאג האט זיך דער אראבישער קאמיטעט בעראטען וועגען די פארשלאגען.

אין דער בעראטונג האט זיך אויך בעטייליגט די נישט-אפיציעלע אראבישע דעלעגאציע, וועלכער האט זיך היינט צוריקגעקעהרט פון לאנדאן און אפגעגעבען א בעריכט וועגען די דארטיגע פערהאנדלונגען.

די היינטיגע בעראטונגען האבען געטראגען א זעהר שטורמישען כאראקטער.

דער בעשלוס צום פערענדיגען דעם שטרייק איז נישט אנגענומען געווארען. עס איז בעשלאסען געווארען מיט איהם אפצווווארטען ביז ס׳וועט צוריקקומען קיין ירושלים דער אויסערן מיניסטער פון איראק, נורי-פאשא, וועלכער איז אפגעפאהרען קיין אמאן.

הגם דער אראבישער קאמיטעט האט נאך דערוויל נישט בעשלאסען אפצושטעלען דעם שטרייק, גלויבט מען אין גוט-אינפארמירטע קרייזען, אז שוין דער בעשלוס אליין צו ווארטען אויף נורי-פאשא׳ס צוריקקעהר, איז א בעוויז, אז די אראבישע לידערס זענען גרייט איינצוגיין אויף די בעדינגונגען, און אז א ליאדע טאג וועט דער שטרייק אפגעשטעלט ווערען.

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאנא 15. טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר מענער - שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענד.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

קאמוניקאט!
אין צוזאמענהאנג מיט דער אנאנס פון דער פירמע טרייטמאן, פיעטריקאווער 81, וועגן אנגאזשירען א צושניידער, קאמוניקירען מיר עפענטליך, אז אין דער אויבענדערמאנטער פירמע איז אויסגעבראכען א שטרייק פון די כאלופניקעס צוליב א קאנפליקט מיט דער פירמע.
קיין שום צושניידער אדער ארבייטער קען נישט אננעמען דארט קיין ארבייט.
די פערוואלטונג פון האנדוועראסער-פעראיין
ציגעל-גאס 4.

מענער-פאלקס-שולע און גימנאזיע
(מיט רעכט פון רעגירונגס-שולען)
פון דער געזעלשאפט צו פערשפרייטען בילדונג און טעכנישע וויסענשאפט צווישען יודען אין לאדז
פאמארסקא 46-48, טעל. 106-64.
אין ערשטען קלאס פון דער פאלקס-שולע ווערען אנגענומען יונגלעך אין עלטער פון 6 יאהר אן.
אין ערשטען קלאס פון דער גימנאזיע (עמאליגע דריטע) ווערען אנגענומען שילער, וועלכע האבען געענדיגט 6 קלאסען פאלקס-שולע.
העברעאיש און יודישע למודים ווערען ערטיילט אין א ברייטען מאסשטאב.
דער אפצאהל אין דער פאלקס-שולע בעטרעפט:
אין די קלאסען I—IV 15 זל. אין די קלאסען V און VI 20 זל. א חודש
אונפארמעגליכע שילער געניסען אין דער גימנאזיע פון הנחות.
אינפארמאציעס און איינשרייבונגען אין דער שול-קאנצעלאריע, פאמארסקא 46 טעגליך פון 9 ביז 2.

וויכטיג פאר פאבריקאנטען און האנדווערקער
שוויים זינגען, מאשינען-טיילען און רעפעראטורען
פיהרט אויס ביליג די מעכאנישע שלאסערי
י. רעדער
ליסטאפאדא 11 (רוג זאכאדניע)

5 זל. א טאג
5 זל. א טאג
פענסיאנאט „NICEA"
אין קאלומנא
3 קראכאווסקא 3
נעמט אן געסט. טעגליך 6 מאל שפייזען.
שטרענג כשר
שנעלע און סאלידע בעדינונג. ערשטקלאסיגע קיך, אויך דיעטישע
5 מארגעס סאסנאווע וואלד.
אינפארמאציעס אין לאדז:
ביי ר׳ חיים ווערדיגער, אנדראושא 5, טעל. 215-24.
בעמערקונג: די געסט ווערען אפגעווארט ביי דער באהן.

Dr.
Wajnberg
ספעציאליסט פאר לונגען, האלז און סטלעראז קראנקהייטען
פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02
נעמט אן פון 9-10 פריה. 3-5, 8-9 אוו.

DR.
S. Kantor
ספעצ. פאר הויט און ווענערי קראנקהייטען (מענער-שוואכ׳)
90 פיעטריקאווער 90
טעל. 129-45
נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 6—9 אוו

Lekarz Dentysta
Jakób Botwinik
נעמט אן טעגליך פון 10 ביז 3 נאכמ. אין דער לעטשניצע „פאמאץ" רוג זגערזשער און לימאנאווסקיעגא 1, טעל. 101-29 און פון 4—10 אווענד אויף נארוטא-וויטשא 13. —::— צוגענגליכע פרייזען פאר ארבייטסלאזע — הנחה.

אויערען, נאז און האלז און לונגען-קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 120-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוזאמען) אפעראציע א. אז. וו. ווי אויך אמבולאטארישע פון 9-2 און פון 4-8 צוזאמ
ביי דער קליניק איז פאראן
א רענטגען-גאבינעט
פאר דער בעלויכטונגען און עלעקטרישע סאנאטוריע

Dr. med.
A. Banasz
כירורג · אורעלאג
האט זיך איבערגעצויגען אויף
Piotrkowska 121, tel. 139-88
נעהמט אן פון 4—6 נאכמיטאג.

אכטונג!
מיטגלידער צייטונגס-פערקויפער
ביים קליינהענדלער-פעראיין, פרייהייטס-פלאץ 3.
אזוי ווי ס׳איז ארויס א קלאנג, אז א צייטונגס-סעקציע אין זיך צופאלען, מיט׳ן ארויסטרעטען פון ד׳ בערייטענדער גרופע מיטגלידער, מאכען מיר בעקאנט, אז דער אויבענדערמאנטער קלאנג האט נישט קיין שום שייכות צו אונזער פעראיין פון פרייהייטס-פלאץ נומער 3. גלייכצייטיג בעטען מיר אונזערע חשוב׳ע מיטגלידער, פונקט ווי ביז-איצט ווייטער צו צאהלען אונזער איינקאסאנט די בייטראגען. די פערוואלטונג.

FABRYKA NAPOI GAZOWYCH
R. Frydwald
Piłsudskiego 69, tel. 190-48
עמפפעהלט
סאדעוואסער און לעמאנאד
וואס ווערט אפגעשיקט פינקטליך אהיים
בעשטעלונגען ווערען אנגענומען א גאנצען טאג.

שלימזלדיגע אפּעראַציעס

פון די אויפשטענדיגע אין שפּאַניען

לאנדאן, 26 (ספּ. טעל.)

אין שייכות מיט די פערשפּרייטע קלאנגען, אז מאלאגא איז איינגענומען געוואָרען דורך די אויפשטענדיגע, מעלדעט די רייטער-אגענטור, אז די רעגירונגס עראפּלאנען האבען די אויפשטענדיגע אפּגעשטויסען.

אויפן צפון-פראנט האבען זיך די אטאקירענדע אויפשטענדיגע ביי אירון פערנומען עטליכע הייזער. אבער זיי געפינען זיך דאך נישט אזוי נאהענט, אז זיי זאלען קאנען אריבער אין האנט-אטאקע.

„קאמערון" ברענגט געוועהר-טראנספּאָרטען

לאנדאן, 26 (ספּ. טעל.)

„טיימס" איז מודיע פון ליסאבאן: דער דייטשער דאמפער „קאמערון", וועלכער איז בשעתו רעווידירט געוואָרען דורך שפּאנישע רעגירונגס-שיפען, האט אויסגעלאדענט אין ליסאבאן 800 טאן געוועהר.

אויך דער שוועדישער דאמפער „וויסבארג" האט דארט אויסגעלאדענט אמוניציע.

די דאזיגע טראנספּאָרטען, וואס בעשטעהען פון לייכטע טאנקס, באמבעס און גראנאטען זענען משמעות בעשטימט פאר די אויפשטענדיגע.

טאנזשער, 26 (ספּ. טעל.)

די צאהל מיליטער, וואס איז אריבערגעפיהרט געוואָרען פון מאראקא קיין שפּאניען ווערט אפּגעשאצט אויף 12 טויזענד זעלנער. אין מאראקא זענען נאך פערבליבען 37 טויזענד שפּאנישע זעלנער.

גיבראלטאר, 26 (ספּ. טעל.)

דער רעגירונגס - קרייצער „סערוואנטעס" האט היינט אין צעאוטא בעשאסען די שפּאנישע ברעגען אויף מערב פון גיבראלטאר.

לאנדאן, 26 (ספּ. טעל.)

רייטער האט בעקומען א ידיעה, אז דאס מיליטער פון די אויפשטענדיגע האט פערנומען דעם טעריטאריום ארום די קויהלען-גרובען ריאטינטא און די שטאט מערדא.

מאדריד, 26 (ספּ. טעל.)

דאס רעגירונגס - מיליטער רוקט זיך פאראויס אויף גרענאדע, קארדאבא א. א. שטעט, וועלכע געפינען זיך איז די הענט פון די אויפשטענדיגע. אויפן אינזעל מאיארקא קומען טאגטעגליך-פאר פליה-ריידן.

אירון, 26 (ספּ. טעל.)

דער קאמיטעט „פרענט פאפּולער" האט אין אווענד פערעפענטליכט פאלגענדען קאמוניקאט: פון סאמע פריה אן האבען אויף דעם פראנט אירון — גיינוכריזשגעטא, 13 קילאמעטער אין דער לענג, אדורכגעפיהרט א ווילדע אטאקע די רעגולערע מאראקאנער אפּטיילונגען, פאשיסטישע פאלקען און די קאלאניסטען.

נאך א 6-שעה'דיגען קאמף זענען די אויפשטענדיגע געווען געצוואונגען צו אנטלויפען, איבערלאזענדיג אויפן ארט 200 טויטע. פונם רעגירונגס-מיליטער איז דערהרגעט געוואָרען 1 זעלנער.

די שטימונג פונם רעגירונגס-מיליטער און דער בעפעלקערונג איז א גלויבענדע.

ראבאט, 26 (ספּ. טעל.)

די ראדיא-סטאציע פון די אויפשטענדיגע אין סעווילע איז מודיע, אז אין קארטאגענא האט מען אויף דער אויפפאדערונג פונם „פאלקס קאמיטעט" דערטרונקען אין ים 500 פלאט-אפיצירען, וועלכע האבען געהאלפען די אויפשטענדיגע.

סטאַלין קינדיגט אָן

די מעגליכקייט פון א נאהענטער מלחמה

לאנדאן, 26 (ספּ. טעל.)

„איווינינג ניוס" איז מודיע פון מאסקווע, אז רעדענדיג דורכ'ן ראדיא צו דער רויטער ארמעע, האט סטאלין דערקלעהרט, דאס דער ראטען-פערבאנד געפינט זיך ערב װ כטיגע געשעהענישען. א ליאדע רגע — האט ער געזאגט — וועט איהר קאן זיין, מוזען מקריב זיין אייער לעבען אין שוץ פונ'ם פאטערלאנד.

קעניגע, פּרעזידענטע, דיקטאטאָרען

זאלען זיך צונויפקומען אויף א שלום-קאנפערענץ

ניו-יארק, 26 (ספּ. טעל.)

דא קורסירט א קלאנג, אז דער פרעזידענט וועלט האט בדעה נאך דער רעעלעקציע אין נאוועמבער ה. י. צונויפרופען א שלום-קאנפערענץ, אויף וועלכער עס זאלען איינגעלאדענט ווערען דער ענגלישער קעניג, דער קאנצלער היטלער, סטאלין, מוסאליני און דער פרעזידענט לעברען.

דער דאזיגער קלאנג שטאמט פון דעם פרעזידענטס מקורבים.

עס זאלען אויך איינגעלאדענט ווערען פארשטעהער פון כינע, יאפּאן א. א. מלוכות.

סדרה טראצקי

נאכ'ן דערשיסן קאמעניעוו'ן, זינאוויעוו'ן און חברים

לאנדאן, 26 (ספּ. טעל.)

רייטער-אגענטור איז מודיע פון מאסקווע, אז נאך דער עקזעקוציע פון זינאוויעוו'ן און חברים, האט זיך אין גאנץ ראטען-פערבאנד אנגעהויבען אן ענערגישע „טשיסטקע", בכדי צו ליקוו דירען די טראצקיסטען.

אסלא, 26 (ספּ. טעל.)

דער יוסטיץ-מיניסטער האט בעאויפטראגט דעם פאספּארטען-ביוראַ צו מעלדען טראצקי'ן, אז בעת'ן זיין פערברענגען אין נארוועגיען זאל ער אומבעדינגט אויסמיידען צו מישען זיך אין אקטועלע פּאליטישע פּראבלעמען, וואס זענען נוגע אויסלאנד. זיין ליטערארישע טעטיגקייט דארף זיך בעגרענעצן בלויז מיט היסטארישע ווי רק און אלגעמיין-טעארעטישע בעטראכטונגען, וואס זענען נישט געווענדעט געגען א וואס'ערע'נישט-איז מלוכה. טראצקי דארף ווי וועגען דעם מתחייב זיין שריפטליך.

בערלין, 26 (ספּ. טעל.)

אין די היגע פּאליטישע קרייזען האלט מען, אז די צוזאמענארבייט אויפ'ן אינטערנאציאנאלען געביט צווישען סטאלינ'ען און טראצקי'ן איז אנ'ענין, וואס אונטערליגט נישט קיין שום ספק (!!!). די דאזיגע צוזאמענארבייט זאל זיין אויסבעהאלטען פאר דער געזעלשאפטליכער מיינונג, בכדי נישט בעווארענען דעם אויסברוך פון דער רעוואלוציע אין אייראפּא.

די דערקלעהרונגען געגען טראצקי'ן אויפ'ן מאסקווער פּראצעס זענען א רינג אינ'ם פערהילען בסוד די פאקטישע זאכלאגע.

פּאריז, 26 (ספּ. טעל.)

דאס דערשיסען די פערמשפּטע אינ'ם מאסקווער פּראצעס האט אפּגעקלונגען מיט א הילכיגען עכא אין דער פראנצויזישער פּרעסע, ובפרט אין דער לינקער.

דער גענעראל-ארגאן פון דער א-בייטס-קאנפעדעראציע „לע פּעפּל" דריקט אויס זיין פערדרוס, וואס די סאוויעטישע רעגירונג האט נישט געהאלטען פאר נויטיג צו פאלגען דעם אפּעל פונ'ם צווייטען אינטערנאציאנאל און פון די פּראפעסיאנעלע פעראיינען.

„פּאפּילער" שרייבט צוו. אנד., אז א רייה ענינים זענען נישט אויפגעקלעהרט געוואָרען און קודם כל איז נישט פערשטענדליך די אויפפיהרונג פון די בעשולדיגטע גופא. „דאנטאן און דעמולען — זאגט די צייטונג — ווען זיי זענען געווארען פעדהערט דורכ'ן רעוואלוציאנערען טריבונאל, האבען זיך נישט געשלאגען על חטא פאר דער אנגעזיכט פונ'ם טויט, און האבען, ווענינסטענס נישט געטענה'ט, אז ראבעספּיער איז גערעכט"...

„הומאניטע" האט אפּגעדרוקט א ידיעה וועגען דער עקזעקוציע, צוגעבענדיג דערביי אנ'ענטוזיאסטישען קאמענטאר לכבוד סטאלינ'ען.

אין מאסקווע זענען זיך פונאנדערגעגאנגען קלאנגען, אז אין לענינגראד איז ארעסטירט געווארען דער אנפיהרער פון לענינגראדער קריגס-קרייז, דער קאמאנדאר פון ערשטער ראנגע, שאפּאשניקאוו. אין די אפיציעלע קרייזען ווערט דער קלאנג נישט בעשטעטיגט און נישט אפּגעלייקענט.

דא"י זעלבע — מיט'ן קלאנג וועגען ארעסט פון ראדעק'ן.

מאסקווע, 26 (ספּ. טעל.)

די אויספארשונג אין שייכות מיט דער טראצקיסטיש-זינאוויעווישער ארגאניזאציע שפּרייט זיך אויס. „פּראוודא" איז מודיע, אז די אנהענגער פון טראצקי'ן און זינאוויעוו'ן האבען זיך איינגענעסטיגט אין די סאוויעטישע פערלאגס-ארגאניזאציעס.

לאנדאן, 26 (ספּ. טעל.)

„דיילי מייל" איז מודיע, אז אין מאסקווע, לענינגראד א. א. גרויסע סאוויעטישע שטעט זענען אין די לעצטע טעג ארעסטירט געוואָרען אנ'ערך 7,000 פּערזאן.

צ. א. איז אויך ארעסטירט געוואָרען דער וויצע אין די 2 ברידער לוריע.

נארקאמפּראס (בילדונגס-קאמיסאר) ארמעניוס עגאזאריאן און סטאלינ'ס א ברודערס-זוהן, דימיטרי דזוגאשווילי.

ריגע, 26 (ספּ. טעל.)

מען דערוויסט זיך, אז צ. א. האט אויך סטאלינ'ס מוטער אינטערוועני'רט מען זאל שענקען דאס לעבען קאמעניעוו'ן. עס האבען זיך פאר קאמעניעוו'ן און זינאוויעוו'ן אויך איינגעשטעלט קאלינין און ליטווינאוו. עס האט אבער, כ דוע, גארנישט געהאלפען, און מחמת'ן בעשלוס פון דער מעהרהייט (מיט איי שטימע מעהר..) זענען די 16 מאן דערשאסען געוואָרען.

פאר די צום טויט-פערמשפטע איז געווען איינגעארדענט א גרויסארטיגער אוועגדברויט. דעם „טיש" האט געפיהרט זינאוויעוו, וועלכער האט געמאכט אויסרופען לכבוד דעם ראטען-פערבאנד, און געזונגען דעם „אינטערנאציאנאל".

די ערשטע זענען — לויט זייער אייגענער בקשה — דערשאסען געוואָרען קאמעניעוו, זינאוויעוו...

מיניסטער שאכט אין פּאריז

וואס זענען די צילען פון זיין וויזיט?

פּאריז, 26 (ספּ. טעל.)

סיי די פראנצויזישע פּרעסע, סיי די מאסגעבענדע קרייזען גיבען צו א געוויסע בעדייטונג דעם וויזיט פון ד"ר שאכט אין פּאריז.

אין דעם פרישטיק, וואס דער גובערנאטאר פון דער פראנצויזישער באנק, לאבעיריע האט ארויסגעגעבען לכבוד איהם, האבען זיך אויך בעטייליגט דער פּרעמיער בלום, דער אויסערן-מיניסטער דעלבאס און אנדערע מיניסטארען.

אין אווענד איז פארגעקומען אנ'אויפנאהמע אין דער דייטשער אמבאסאדע.

דער גענעראל-סעקרעטאר פון דער קאמוניסטישער פּארטיי, דעפּ טארעז, האט אין אן אפענעם בריף פּראטעסטירט געגען דעם, וואס בלום און דעלבאס האבען זיך בעטייליגט אין אן א יפּנאהמע לכבוד שאכט'ן, וואס דאס „ענטשפּרעכט נישט דעם נאציאנאלען כבוד".

פּאריז, 26 (ספּ. טעל.)

„לע זשורנאל" שרייבט, אז דער צי. פון ד"ר שאכט'ס איצטיגען וויזיט אין פּאריז איז — צו זוכען קרעדיטען און אפּצוציהען פראנקרייך פונ'ם בונד מיט די סאוויעטען, וואס דערפאר זאל דייטשלאנד מסכים זיין צו בעגרעניצען די בעוואפנונגען.

* * *

פּאריז, 26 (ספּ. טעל.)

האוואס-אגענטור מעלדעט, אז דער ד"ר שאכט האט נאך פרישטיק אפּגעהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן פּרעמיער בלום און מיט א רייה אנדערע מיטגלידער פון פראנצויזישען קאבינעט.

ביידע צדדים פערהאלטען אבסאלוטע דיסקרעטקייט בנוגע די מיינונגס-א יסטוישען, וואס זענען אגב געהאלטען אין א זעהר פריינדליכען טאן.

געשטארבען דער רעדאקטאר סטיפּיטשינסקי

ווארשא, 26 (טעלעפאָניש)

היינט פארטאג איז אין עלטער פון 43 יאהר געשטארבען אין פּאריז דער הויפּט-רעדאקטאר פון „קוריער פּאראני" סיים-דעפּוטאט וואי משעך סטיפּיטשינסקי.

דער געשטארבענע איז בעקאנט געווען אלס איינער פון די בעדייטענדסטע און השפּעהדיגסטע פּוילישע זשורנאליסטען.

דאס נייע בוך

די שפּילט ווייטער

פּיעסע אין 3 אקטען, 4 בילדער

— פון —

ח. י. בזשוסטאווסקי

צו בעקומען אין דער אדמיניסטר. פון „נייעם פאלקסבלאט", פּיעטריקאווער 21.

בילדער פון דער ערשטער אויסשטעלונג פון דער עלעקטריע- און מעטאל-אינדוסטרי אין פּוילען

דער טורם פון פאל-שירם שפּרינגער

צום ערשטען מאל ווערט אין פּוילען געוויזען דער פאל-שירעם-טורעם.

אנ'אינטערעסאנטער פראגמענט פון דער אפּטיילונג „פערקעהר"

י. גרינבוים

ערשיינט אויפ'ן שלאכט-פעלד!

דער ישוב אין ארץ ישראל געפינט זיך זייט פיר חדשים אין צושטאַנד פון מלחמה. די אראַבישע אַנפיהרער האָבען ערקלערט קריג דעם יודישען פאָלק, וואָס וויל אויפריכטען זיין נאַציאָנאַלע היים אין ארץ ישראל. זיי האָבען אָרגאַניזירט אַניאָלגעמיינעם שטרייק. זיי האָבען אַנטוויקעלט אַ בלוטיגען טעראָר און סאַבאָטאַזש. גוט - בעוואָפענטע טעראָריסטען באַנדעס אָפּערירען אין די בערג אויף די וועגען פון ארץ - ישראל, בעפאַלען, מאָרדען, צערשטערען. יודען אין אַלע ישובים שטעלען אַ בעוואָפענטען ווידערשטאַנד די אָנפאַלער. דאָס ענגלישע מיליטער פיהרט אָפּט פאַרמעלע שלאַכטען מיט די טעראָריסטען - באַנדעס. עס פאַלען קרבנות פון מערדערישען טעראָר. קרבנות אין די שלאַכטען. עס גיסט זיך בלוט — יודיש, אראביש, ענגליש.

די אָנפיהרערשאַפט פון דער דאָזיגער אראַבישער בעוועגונג וויל איבעררייסען די ענטוויקלונג פון דער יודישער נאַציאָנאַלער היים. זי וויל צווינגען די מאַנדאַטאַר - מאַכט צו ענדערען איהר פּאָליטיק, וואָס בעגינסטיגט די נאַציאָנאַלע היים. זי פאָדערט, אַז עס זאָלען פערשלאָסען ווע- רען די טויערען פון ארץ ישראל פאַר יודישער איינוואנדערונג, אַז עס זאָל פערוועהרט ווערען יודען צו קויפען באָדען אין ארץ ישראל, אַז דאָס דאָזיגע לאַנד, וואָס האָט אָנגעהויבען אויפצולע- בען אונטער די ליבענדע יודישע הענד, זאָל איבערגעלאָזט ווערען אין זייער אַראַבישער רשות און פערוואַלטונג. זיי דראָהען דער מאַנ- דאַטאַר - מאַכט אַז זיי וועלען נישט איבעררייסען דעם טעראָר און דעם סאַבאָטאַזש אַזוי לאַנג ביז די יודישע עליה וועט נישט איבערגעריסען ווערען.

די מאַנדאַטאַר - מאַכט האָט דערווייל נישט אונטערגעוואָרפען זיך די דאָזיגע דראָהונגען, דעם דאָזיגען טעראָר. די בריטישע רעגירונג ווערט נישט מיד צו ערקלערען, אַז זי וועט עס נישט טון, אָבער זי וויל, אַז די אראַבער זאָלען זיך בערוהיגען. זי וויל אויסמיידען די נויטווענ- דיגקייט צו דערשטיקען זי מיט בלוט און רעפּרע- סיעס. זי וויל אויסמיידען בלוט-פערגיסונג, זי זוכט נאָך קאָמפּראָמיסען. צוליב דעם האָט זי בעשלאָסען צו שיקען אַ קעניגליכע קאָמיסיע, וואָס זאָל געפינען דעם אויסוועג אויף צו שאַפען דעם מאָדוס-וויווענדי צווישען די אראַבער, וואָס ווילען אַז דאָס לאַנד זאָל בלייבען אראַביש, און די וואָס ווילען עס אויפריכטען אלס זייער נאַ- ציאָנאַלע היים. אָבער די קעניגליכע קאָמיסיע קאָן נישט אַרבייטען בעת עס ווילדעוועט דער טעראָר און ס'גיסט זיך בלוט. עס מוז קומען אַ בערוהיגונג, כדי די קאָמיסיע זאָל קאָנען אַרבײַ- טען.

זאָגט מען: זאָל די דאָזיגע בערוהיגונג גע- קויפט ווערען פאַרן פרייז פון אַ צייטווייליגען אָפּשטעלען די יודישע איינוואנדערונג. בלויז אויף דער צייט פון דער קעניגליכער קאָמיסיע. דערנאָך וועט מען זעהן.

ווי קאָנען מיר, יודען, דערלאָזען אַז אַזאַ פּרע- מיע זאָל געגעבען ווערען די אראַבער פאַר מאָרד, פאַר טעראָר, פאַר סאַבאָטאַזש? ווי קאָ- נען מיר דערלאָזען, אַז די מערדער און טעראָריס- טען זאָלען אויף אַזאַ אופן ערמונטערט ווערען צו ווייטערען מאָרד און טעראָר? ווי קאָנען מיר דערלאָזען, אַז עס זאָלען פערשלאָסען ווערען די וועגען פאַר דער עליה, פאַר אונזער בעפרייאונג און אויסלייזונג?

דער ישוב אין ארץ ישראל שטעהט פעסט און מאַפּער אונטער אַ האָגעל פון קוילען, וואָס שי- סען זיך אויף איהם. דאָס טייערע הייליגע בלוט פון זיינע זיהן גיסט זיך פאַר אונזער צוקונפט. ער האַלט זיך אין דעם דאָזיגען בלוטיגען קאַמף, ווייל ער ווייס, אַז ער ווערט געפיהרט פאַרן גאַנצען יודישען פאָלק, פאַר זיין אויפלעבען, פאַר זיין פרייהייט. און ער וועט אויסהאַלטען.

עס מוז איצט ערשיינען אויפן שלאַכט-פעלד דאָס וועלט - יודענטום, און בראש פון איהם דאָס פּוילישע יודענטום, עס געהט וועגען די בלו- טיגסטע נויטען פון דעם גלות, פונם פּוילישען יו- דענטום, וועגען דעם רעכט אויף עליה, אויף שאַפען אַ היים. אַ פריי לעבען.

עס מוז דערהערען זיך די שטים פון פּוילישען יודענטום פונם גאַנצען וועלט - יודענטום. די מעכטיגע פאָדערונג נישט אָפּצושטעלען די עליה, נישט צו פערשטעלען דעם וועג פון בע- פרייאונג, פון אויסלייזונג. נישט לאָזען דערשטי- קען אין די גלות - לענדער, פערדרענגט און פערשטויסען אונטערן דרוק פון שנאה, אַנטיסע- מיטיזם און רדיפות!

עס האָבען זיך פאַרן יודישען פאָלק געעפענט וועגען פון שעפערישער אויסלייזונגס-אַרבייט — זאָלען זיי נישט פערשטעלט ווערען! מיט אַלע כוחות, מיט אַלע מיטלען, וואָס שטעהען אונז צו פערפיגונג, מוזען מיר זיך בעמיהען, אַז די דאָזיגע וועגען זאָלען בלייבען פריי!

און זאָל ווערען קלאָר פאַר די אראַבער, פאַר דער מאַנדאַטאַר - מאַכט, פאַר דער גאַנצער וועלט, אַז דער בלוטיגער קריג, וואָס איז ער- קלערט געוואָרען דעם ישוב אין ארץ ישראל, דער ציוניסטישער בעוועגונג, ווערט אויפגענו- מען פונם גאַנצען יודישען פאָלק אויף דער גאַ- נצער וועלט!

פערשטעהט מען אונזער געדולד?

(צו די טרויעריגע געשעהענישען אין ארץ-ישראל)

פון שלמה גאלדענבערג

עס זענען שוין פאַריבער עטליכע חדשים און די לאַגע אין פּאַלעסטינע האָט זיך ווייניג וואָס גע- ביטען: דער שטרייק האַלט אָן, די אַראַבישע באַנדעס בעפאַלען מיליטער, יודישע ישובים, הרג'ענען איינ- צעלנע יודען, צינדען אונטער אָדער פערניכטען יודישע האָב און גוטס, און דער יודישער ישוב האַלט זיך נאָך אַלץ ביי זיין אויסדויער, ביי'ן זיין גע- דולד, ביי דער גאַנצער טאַקטיק, וועלכע ער האָט פרייוויליג אָנגענומען פון ערשטען מאָמענט אָן. נאָך מעהר, אויב אין די ערשטע טעג האָט מען פאַר די אומשולדיגע קרבנות פון דעם אראַבישען טע- ראָר, געמאַכט גרויסע לויות, אויף וועלכע נישט נאָר די פאַרשטעהער פון די ארבייטער, נאָר דער אָפּי- ציעלער ראַבינאַט האָט געהאַלטען רעדעס וועגען די קדושים, זייער בעדייטונג און ווערט פאַר דעם אויפבוי פון לאַנד, הערען מיר עפּעס לעצטענס ווע- גען דעם זעהר ווייניג, און ווי עס ווייזט אויס געהען אוועק אונזערע העלדען אזוי שטיל און רו- היג צום קבר, ווי שטיל און רוהיג זיי האָבען געלעבט זייער לעבען אין הייליגען לאַנד.

מען דאַרף קענען דעם יודישען כאַראַקטער, זיין אבשיי און עקעל צו אַלץ וואָס איז פערבונדען מיט בלוט, אז מען זאָל לייכט קענען פערשטעהן די אורזאַכען פון דעם יודישען געדולד נישט קו- קענדיג אויף די טאָג-טעגליכע פּראָוואָקאַציעס פון דער אראבישער זייט, וואָס קאָכען אויף נישט איין זידיגע יונג-יודיש בלוט, וואָס איז גרייט ענטפערען אויף קאַמף מיט קאַמף, און טוט דאָס נישט, ווייל אזוי איז דער ווילען פון דעם יודישען ישוב, וואָס איז יעצט מעהר פעראייניגט אין זיין „צער און צאַרן" שטימונג ווי יוען עס איז פריהער.

די פראַגע איז אָבער: פערשטעהט די וועלט, די גרויסע וועלט, אונזער טאַקטיק ,אונזער געדולד? פערשטעהט זי איהם בכלל, אָדער אמוועניגסטען אויף אזוי פיל ,אז זי זאָל איהם קענען שאַצען אין זיין ריכטיגער ליכט? די פראַגע איז ווייט נישט קיין אַקאַדעמישע, קיין טעאָרעטישע, ווייל אויב אונ- זער טאַקטיק אלס אויפבויער פון ארץ ישראל ווערט שלעכט פערשטאַנען, אויב אונזער געדולד ווערט אויסגעטייטשט אויף אַן אַנדער אופן, ווי מיר אליין נעמען איהם אָן, איז נישט נאָר ברענגט דאָס אונ- זעה" ווענעג סימפּאַטיען, אין וועלכע מיר נויטיגען זיך נאָך אזוי פיל אין דער שווערער צייט, וואָס מיר לעבען איצט איבער אויף דער גאַנצער וועלט, נאָר עס ברענגט אונז דירעקטען שאָדען אין די אוי- גען פון די, וועלכע וואָלטען געוואָלט זעהען אין ארץ ישראל אַ נייעם יודענטום, וואָס געהט אויף אנדערע וועגען אין זיין פערטיידיגונג ,ווי די אין וועלכע עס איז ביז איצט געגאַנגען דאָס אזוי גע- רופענע גלות-יודענטום פאַר הונדערטער יאָהרען פון זיין געשיכטע.

מילא, אז די אראבער פערשטעהן נישט אונ- זער טאַקטיק אין זעלבסטפערשטענדליך. דער פרי- מיטיווער אראבער, וואָס שיידט זיך זעהר זעלטען מיט זיין ביקס אָדער מיט זיין מעסער, צוזעהענדיג די רוהיגע האַלטונג פון דעם ישוב, טייטשט זי נעווויס אויס אלס אַ קאָנסעקווענץ פון פחדנות, פון מורא פאַר איהם, און געפינט אין דעם געדולד פון דער יודישער בעפעלקערונג נאָך איין בעווייז צו דעם צונאָמען „ולד-אל-מות" („אַ טויט געבוירען קינד"), וועלכע זיינע עלטערען האָבען געגעבען די ערשטע יודישע פּיאָנערען פון די 80-גער יאָה- רען ,וואָס זענען זיך געקומען בעזעצען אויף דער הייליגער ערד און האָבען נישט שטענדיג אויסגע- האַלטען די ערשטע „חבלי לידה" פון דער יודישער קאָלאָניזאַציע אין פּאַלעסטינא.

אויב די סטאַטיסטיק וועגען דעם צוזאַמענ- שטעל פון די אראַבישע באַנדעס, וואָס איז פערעפענטליכט געוואָרען אין „הארץ", איז ריכטיג, האָבען מיר דאָ צו טון נישט נאָר מיט רעליגיעזע פאַנאַטיקער, (20 פּראָצענט) מיט שטאָטישע רע- רעוואָלוציאָנערען (10 פּראָצענט), נאָר אַ־ רמיט אויס וואורפען און מערדער, וועלכע נוצען אויס זיי- געלעגענהייט פאַר זייערע אלטע צוועקען, און מען קען זיך שוין פאָרשטעלען, וואָס פאַר א מיינונג די פאַרשוינען האבען וועגען אונז און וועגען די

פעהיגקייטען פון יודישען ישוב צו אַרויסז...
א ווידערשטאַנד.

אָבער צוריקגערעדט ווי קענען מיר גאַר...
וואַרטען אז די וועלט, די אייראָפּעאישע ...
זאָל גאָר פערשטעהן אזא ריין יודישע האַלט...
וואָס איז טאַקע נישט אין איינקלאַנג מיט קיין ...
שער אויפפאַסונג פון בעהאַנדלען א שונא, ...
געדולד, וואָס האָט צו זיך קיין ביישפּיל נישט ...
אין דעם הייסען שפאַניען, נאָך אפילו אין ...
קאַלטע, ענגלאַנד.

דער היטלעריזם פון איין זייט, וואָס פּרעד...
אָפען דעם צוריקקעהר צום הייד'נטום, און ...
מלחמה מיט אביסיניען, וועלכע האָט פערל...
יעדען קאָדעקס פון רעכט, פון דער צווייטער ...
האָבען דאָס בולט בעוויזען — און דאָס גיבען ...
די בעסטע פאַרשטעהער פון דער קירכע זעלב...
— אז נישט קוקענדיג דערויף, וואָס עס זענען ...
אוועק 1900 יאָהר פון דעם טויט פון דעם ...
לייזער", איז די לעהרע פון קריסטענטום ...
אלץ געבליבען א זאַך פון אויבערפלעכליכ...
פון רוטין, פון רעליגיעזע צערעמאָניעס, און ...
אינערער זין, איהרע מאָראַלישע מענשליכע ...
דות זענען נאָך אזוי ווייט פון די היינטיגע הערש...
פעלקער, ווי זיי זענען געווען ווייט פון די זיגר...
רוימער. וועלכע האָבען צושטערט דאָס יודי...
לאַנד און געפיהרט צו דעם געבורט פון קריסט...
טום. מיר זענען אפשר דאָס איינציגע פאָלק, ...
וועלכען די אמונה, איהר מאָראַלישער קאַר...
איז איינגעדרונגען טיף אין לעבען, טיף ...
האַרצען פון יעדען איינעם, וואָס ווייסט און פיה...
אז זיין מיט-מענש איז בערעכטיגט צו דער ...
בער בעציהונג. ווי ער זעלבסט, ווייל „בצלם אל...
ברא את האדם" („ער האָט געשאַפען דעם ...
שען אין גאָט'ס געשטאַלט").

מיר און זיי זענען נאָך אלץ צוויי וועלט...
וואָס קענען זיך אָפט נישט פערשטעהן, היינט ...
קען די וועלט, וואָס געהט נאָך אלץ נאָך ...
כלל: „על חרבך תחיה" (אויף דיין שווערד זאָל...
לעבען"), פערשטעהן אונזער „געדולד" אין ...
ישראל.

נעכט אין בעלאגערטען ירושלים

שילדערונגען פון היינטיגען לעבען אין ארץ-ישראל

פון ב. סמאליאר

זיבען א זייגער פאַרנאַכט ווערט אין ירושלים שטיל. די שטאָט מיט איהר גאַנצער פילפאַרביגקייט ווערט מיט אַמאָל אָפּגעשטאָרבען.

זיבען אַ זייגער פאַרנאַכט פאַנגען זיך אָן די „פערבאָטענע שעה'ן".

נאָך מיט א האַלבער שעה פריהער לאָזען זיך אַראָפּ די אייזערנע טירען איבער די געשעפטען. שווערע שלעסער יוערן אויף זיי אויפגעהאָנגען ווען די זון רויטעלט זיך נאָך אויפ'ן מערב. מענשען אײַלען זיך אַהיים אין די ברוין-גאָלדיגע שעה'ן וואָס אײַלען זיך פרייטאָג צו קבלת-שבת. קיינער פון די זינקענדיגע פאַרנאַכטען, ווי פרומע יודען, וויל נישט פערשפעטיגען ,קיינער וויל נישט ברעכען דעם שווערען געזעץ פון דער פּאָליציי שעה, קיי- נער וויל נישט נעכטיגען די נאַכט אין דער כמור- נער ירושלים'ער טורמע.

זיבען א זייגער פאַרנאַכט מוזען אלע שוין זיין ביי זיך אין דער היים, אָפּגעשלאָסען אונטער'ן שלאָס און ריגעל.

יונגע מענשען, אזעלכע פאַר וועמען דאָס זי- צען אין דער היים איז ווי זיצען אונטער ארעסט, זיי פערשעלטען די דאָזיגע „פערבאָטענע שעה'ן" וואָס בערויבען זיי פון די שעהנע, לבנה'דיגע זומער אָוועדען. מיטעליעהריגע מענשען פיהלען זיך אויך נישט איבעריג גליקליך. דאָס גאַנצע אָפּשליסען זיך אין דער היים וויעט מיט אזא מרה-שחורה, מיט אזוי פיל מלחמה-שטימונג, מיט אזא יאוש און פעסימיזם.

סוחרים, — יודישע, נאַטירליך, ווייל די אראַ- בישע שטרייקען, — שפּאַצירען אַהיים מיט די שליסלען פון זייערע געשעפטען, אין קעשענע, און זיפצען און קלאָגען זיך:

„אַזאַ גזירה, אזא אומגליק!!"

פאַר דעם יודישען מסחר אין ירושלים זע- נען די פערבאָטענע שעה'ען ווירקליך אַן'אומגליק. יודען אין ירושלים זענען איינגעוואוינט צו קוי- פען אין די קיהלע אָוועדען מעהר, ווי אין די הייסע שעה'ן פון טאָג; זיי זענען איינגעוואוינט צו זי- צען די אָוועדען אין די קאַפע הייזער, צו געהן אין קינאָ, צו בעגעגענען זיך מיט פריינד און בעקאַנטע.

איצט איז דאָס אַלץ אונמעגליך. פערשוואונ- דען איז איצט דאָס פרעהליכע לעבען פון ירושלים און פאַראַליזירט איז אויך געוואָרען דאָס האַנ- דעלס לעבען.

זיבען א זייגער פאַרנאַכט ווערט אלץ טויט!

די קינאָס זענען שוין באַלד צוויי חדשים גע- שלאָסען אין ירושלים, און קיינער ווייסט נישט, ווען זיי וועלען זיך עפענען. די לאַנגע שורות שפּאַצירענדע יוגענד זענען שוין וואָכענווייז פער- שוואונדען און קיינער ווייסט נישט, ווען מען וועט זיי זעהען נאָך אמאָל. בעקאַנטע נשמות זיצען אָפּ- געשלאָסען אין זייערע הייזער אין די ליכטיגע זו- מערדיגע אָוועדען און קענען זיך קיין עצה נישט געבען. ווייטער פון זייערע איגענע באַלקאָנען קע- נען זיי זיך נישט ווייזען. ווייטער פון דער טיר פון זייער הויז קענען זיי נישט אַרויסגעהן.

אין סאַמע יודישען צענטער אין ירושלים, — דאָרט קען מען נאָר זעהען, נאָך זיבען א זייגער פאַרנאַכט, א קליינע גרופּע מענשען, וואָס מען קען זיי אלע איבערצעהלען אויף די פינגער.

דאָס זענען די „גליקליכערע" עלעמענטען פון ירושלים. יענע, וואָס האָבען ספּעציעלע ערלויבני- שען ארומצוגעהן אין די גאַסען ביינאַכט, ווען אנדערע מוזען זיצען אָפּגעשלאָסען אין הויז.

א קליינע גרופּע קאָרעספּאָנדענטען, א פּאָר דאָקטוירים און א פּאָר יודישע רעגירונגס בעאמטע דאָס איז די גאַנצע גרופּע. פאַר זיי זענען די גאַסען אין ירושלים אָפען ווי אין די גוטע ,באַרמאַלע צייטען.

אָבער אויך די דאָזיגע גרופּע בלייבט נישט לאַנג אין גאַס. עס איז גאָרנישט אזוי אנגענעהם ארומצוגעהן אליין אין די גאַסען פון א באַלאַגער- טער שטאָט. גאָרנישט אַזוי אנגענעהם און גאָרנישט אזוי זיכער.

בוז-ד-ז!...

דאָס פליהט א קויל פון א ביקס ערגעץ אין דער לופט. אין דער שטילקייט פון אָוועגד הערט מען דאָס סווישטשען פון דער דורכפליהענדער קויל פונקט ווי זי זאָל דורכפליהען גלייך איבער אייער קאָפּ.

קליק-קלאָק!

אַ שאָס פון א צווייטער ביקס לאָזט זיך הערען אין דער לופטען, און איהר ווייסט, אז ערגעץ, גאַנץ נאָהענט, שיסט די פּאָליציי זיך איבער מיט אומבע- וואוסטע אראבער, וואָס שיסען פון זייערע בעהעל- טענישען אין דער טונקעלקייט פון אָוועגד און יוע- רען גאָרנישט מיד שיסענדיג.

מיליטער מיט מאַשין-געוועהר יאָגט זיך אָן פון א זייטיגער גאס אויף א אויטאָ, שטעלט זיך אָב אויף שבעל, און וויל וויסען:

— פון וואַנען דערטראָגט זיך די שיסעריי?

און נאָך איידער איהר בעווייזט געבוי אָפּצו- שאַצען דעם פּלאַץ פון וואנען די קוילען פליהען, איז שוין דער אויטאָ ווייט אוועק. און אַ פּאָר מי- נוט ארום נעהמט איהר פון איהם אָב א געוויינען גרוס:

טיק-טיק-טיק-טיק:

אין קורצער סטאַקאַטאָ שיסט דאָס מאַשין- געוועהר, און דער אָפּקלאַנג פון דעם שיסען הילכט אָפּ אין דער שטילקייט פון דער נאַכט. און טעמ- פען ווידער-קול ענטפערען די ביססיו מאַנאָטאָן אָבער רעגעלמעסיג.

קליק-קלאָק! קליק-קלאָק!

דאָס זשומען פון די קוילען איז אזוי נאָהענט, אז נישט ווילענדיג האָט איהר דאָס געפיהל פון זיך האַלטען ביי די פעסטע שטיינערנע ווענד, כדי נישט כאַפּען פון די די דאָזיגע קוילען אין קאָפּ אריין.

בוז-ד-ז!...

קליק-קלאַק.

און באַלד דער דריבנער ענטפער פון מאַשין- געוועהר:

טיק-טיק-טיק-טיק

איהר הויבט אָן ביסלעכווייז זיך צוגעוואוי...

...נען צו דער דאָזיגער נאַכט-מוזיק. פערשוואונד... מורא פון כאַפּען א קויל אין קאָפּ. הויבט זי... דער פּראָפעסיאָנעלער נייגיר צו זיין אַליין אי... פּלאַץ פון שלאַכט.

און באַלד לאָזען זיך די זשורנאַליסטען אַ... אין קליינע אויטאָמאָבילען צום פּלאַץ פון די ... סעריי'ען, כדי צו זעהן אַלץ מיט די אייגענע א... כדי צו קענען געבען פון אלץ א גענויע בעשר... בונג.

מיט אַ שנעלקייט פון 60—70 קילאָמעט... א שעה, יאָגען זיך די אויטאָמאָבילען מיט ... לאָשענעם ליכט צום סאַמע שלאַכט. די גרויסע ... טרישע לאָמפּען אין פראָנט פון יעדען אויטאָמאָ... מוזען זיין אויסגעלאָשען. ברענענדע לאָמפּען ... א גוטער ציל פאַר דעם שונא'ס קוילען.

די שלאַכטען ארום ירושלים, מעהרסטענס ... גען זיי ספּאָראַדישע און ווערען שנעל איינגעשט... אַלע מאָל מאַכען זיי דעם איינדרוק ,ווי די אראַב... זאָלען איינפאַר לאָזען וויסען ,אז זיי עקזיסטיר... אזוי שנעל ווי מיליטער מיט מאַשין-געוועהר ... אָן, דויערט נישט לאַנג און די אראבער ציהען זיך ... ריק אין זייערע לעכער אין דער טונקעלקייט ... דער נאַכט.

וואַגענדיג קאָרעספּאָנדענטען זענען אי... וואַך ביז אין ווייטען טאָג אריין. יואַגענדע קאָר... פּאָנדענטען טרויען זיך נישט צו געהן שלאָ... ביז נאָך צוויי אַ זייגער ביינאַכט.

ביז צוויי אַ זייגער ביינאַכט איז די לופט ... ירושלים פול מיט אומרוה. נאָך צוויי, ווען עס פאַ... אָן צו שאַריען אויף טאָג, איז די געפאַהר אַרומ...

ביז ארום צוויי אַ זייגער ביינאַכט זענען ... קאָרעספּאָנדענטען — פּונקט ווי די פּאָליציי און ... מיליטער — אויף דער וואַך. אויף קליינע פּריוו... אויטאָמאָבילען דרעהען זיי זיך ארום איבער ... אַלטער און דער נייער שטאָט, כדי צו זיין אוי... פּלאַץ שטענדיג און אימער.

אין די שפּעטערע שעה'ן פון די קורצע ... ווען זשורנאַליסטען בעגעגענען זיך מיט די ... בעוואָפענטע סאָלדאַטען. זענען די סאָלדאַטען ... דערוויג און אָפּענהערציג .גוטמוטיג דערצעה... זיי וואַכען. וואָס די זשורנאַליסטען ווילען ... און גוטמוטיג נעהמען זיי מיט אייך א שפּאַ... צום טעלעגראַף איבער די שטילע גאַסען ... שטאָט.

קלאַפּ-קלאַפּ!

דאָס קליינע פענסטערל פון די שטאַלענע ... רען אין פּאָסט-אמט עפענען זיך, און אַ... פון א בעוואָפענטען דיזשור-ירענדען סאָלדאַט ... ארויס.

— ווידער א טעלעגראַמע?

די סאָלדאַטען אויף דער וואַך ביים פּאָסט... אויך זיי קענען שוין יעדען קאָרעספּאָנדענט ... מישע מענשען. ברייט עפענט זיך דערפאַר די ... לענע טיר און פערשליסט זי דמאָמענטאַל ... אויך אַזוי שנעל ווי איהר זענט אינעווייניג.

אינעווייניג אין פּאָסט-אמט, אין יוי אין ... לאַגער אויף א שלאַכט-פעלד. אויסגעצויגען ... זייערע שטרויענע מאַטראַצען, אין פולער ...

(ווייטער זעה 6-טע זייט)

אויף הגוב סאָ, ביים ראָג פון קאַפע „וויען"

די ענדעקישע „מורא" צוליב די געשעהענישען אין ארץ-ישראל

דער „דזיעננִיק נאראַדאווי" פאָדערט אונמעגליך צו מאכען פאר די פוילישע יודען דאס צוריקקומען פון ארץ-ישראל

דער נעכטיגער ענדעקישער „דזיעננִיק נאראַדאווי" איז ארויס מיט אַנ׳אַלאַרם וועגען דער „סכנה", וואס דראָהט פּוילען צוליב די געשעהענישען אין ארץ-ישראל. די צייטונג שרייבט:

„די בלוטיגע געשעהענישען אין פאלעסטינא האבען גורם געווען, אז די יודען זענען שטארק אפּגעקיהלט געוואָרען אין זייער דראַנג צו בעזעצען זיך אין פאלעסטינא. דאס קען אלזא האָבען א שעהן ביסעל קאנסעקווענצען וועגען וועלכע מען דארף זיך שוין פערטראַכטען, בכדי נישט איבערראַשט צו ווערען דורך די געשעהענישען".

פעררופענדיג זיך אויף אַנ׳ארטיקעל פון אד-וואקאט הארטגלאס, וועלכער האט אנגעוויזען, אז צוליב די געשעהענישען אין ארץ - ישראל קען קומען צו א קריזים און אלס פועל יוצא דערפון וועט זיך אנהויבען א רעעמיגראציע, בעזונדערס פון דייטשע יודען, ווי אויך פון א טייל פון שטעטישען עלעמענט פון די פוילישע יודען, שרייבט דער ענדעקישער ארגאן פאלגענדעס:

„עס ערווארט אונז אלזא אַנ׳אנגענעהמע פערספּעקטיווע פון א מאסען צוריקקעהר פון יודען, וועלכע האבען שוין געפינען פאר ריכטיג, אונז צו פערלאזען און זיך צו בעזעצען אויף שטענדיג אין פאלעסטינא.

די דייטשע יודען וועלען פאהרען אויף ציפערן, קיין אויסטראַליען, קיין דרום-אפריקא". — ווייל קיין דייטשלאנד איז זיי דער צוריקוועג אפּגעשלאָסען, אבער די פוילישע יודען וועלען נישט פאָהרען נישט אויף ציפערן, נישט קיין אויסטראליען, נישט קיין אפריקא. זיי וועלען צוריקקומען, ווי אין א הויז „אין פאטערלאנד".

דאס איז לחלוטין נישט קיין קליינער ענין! עס האנדעלט זיך דא נישט וועגען א קליינער גרופּע מענשען, נאר וועגען א גענוג גרויסע מאסע. אז עס וועט גוט געהען (די אראבער), וועלען מיר קענען זעהען אויף דער גרענעץ-[..]אמער אין שניאַטין גוטע עטליכע צעהנדליג [..]ייענט צוריקקעהרענדיגע „פערבלאנדזשעטע [..]ן".

עטליכע צעהנדליג טויזענט יודען — דאס איז א צאהל, וואס אין איצטיגען ווירטשאַפטליכען צושטאנד פון אונזער לאנד און אין א צייט ווען די יודען-פראגע איז זעהר געשפּאנט, קען זיך שטארק לאזען פיהלען. לאזען מיר זיך נאר דערמאהנען ווי שטארק עס איז ביי אונז פערשארפט געווארען די יודען-פראגע, ווען עס זענען בשעתו אנגעקומען קיין פוילען די יודישע פליטים פון דייטשלאנד! און דאס זענען דאן געווען צייטען, וואס ווי עס זאל נישט זיין, איז די יודען-פראגע אין פוילען געשטאנען ערשט ביים אנהויב פון איהר פערשארפונג!

עס איז אונבעדינגט נויטיג שוין בעצייטענס וועגען דעם צו טראַכטען, ווי אזוי זיך צו פערזיכערען געגען דעם נייעם צופלוס פון יודען קיין פוילען.

מען דארף שאפען אזא סיטואציע, אז די יודען פון פאלעסטינא זאלען פונקט אזוי נישט קענען צוריקקעהרען קיין פוילען, ווי עס קענען נישט צוריקקעהרען קיין דייטשלאנד די דייטשע יודען.

זאלען נישט נאר די דייטשע יודען פאהרען אויף „ציפערן, קיין אויסטראליען, קיין אפריקא", נאר זאלען זיי אויך דארט בעגלייטען די פוילישע יודען.

ווי אזוי קען מען דערפיהרען דערצו?

דער פשוט׳סטער אופן איז צוצונעהמען ביי אלע פוילישע יודען, וואס האבען עמיגרירט קיין פאלעסטינא, בכדי זיך דארט צו בעזעצען, די פוילישע מלוכה צוגעהעריגקייט. אלס אויסלענדער עווענטועל מלוכה׳לאזע וועט פאר זיי דער וועג קיין פוילען זיין פערשלאסען".

וואס זאגט טראצקי וועגען מאסקווער פּראצעס

דער מאסקווער פּראַצעס, וואס האט זיך פערענדיגט מיטן דערשיסען 16 אנגעקלאגטע, האט ווי בעוואוסט ארויסגערופען אין דער גאנצער וועלט אַנ׳אויסערגעווענליכע פעראינטערעסירונג, אזוי, אז ער האט אפילו אפּגערוקט אויפן צווייטען פּלאַן די פעראינטערעסירונג מיטן בירגער-קריג אין שפאניען. נאך פאר דעם ווי עס איז בעקאנט געווארען דער אורטייל, האט טראצקי פאר א נארוועגישען זשורנאליסט ערקלערט פאלגענדעס:

„אין מיינע ערקלערונגען, האט טראצקי געזאגט, קוים איינהאלטענדיג זיין נערוואזיטעט — שפּילט די כראנאלאגיע א גרויסע ראלע. און דעריבער דארף מען בעזונדערס נעהמען אין אכט די בעזונדערע דאטומס. די „געפּעאו" האט א סך וויסען, זי איז אבער שוואך אין כראנאלאגיע.

אין פעברואר 1929 בין איך געקומען קיין טערקיי. דעם 4-טען מערץ אין דעמזעלבען יאהר האב איך פערעפענטליכט אין פאריזער „ענטראנסיזשאן" אנ׳ארטיקעל, אין וועלכען איך האב פערזיכערט, אז פאר סטאלינען וועט נויטיג זיין צו ארגאניזירען אטענטאטען.

איך האב אנגעוויזען, אז ער וועט מוזען ווי עס איז צוזאמענבינדען די אפאזיציע מיט טעראריסטישע אקטען און פּרובען פון אַנ׳אויפשטאנד. נאר די נעמען פון די פיהרער פון דער אפאזיציע האבען נאך דאן געהאט א געוויסע בעדייטונג ביי די ברייטע מאסען. פריהער האט מען געמוזט אראפּרייסען דעם אורעאל פון די פיהרער און זיי ארויסשיקען און ערשט שפּעטער צוטרעטען צו דער פאבריקאציע פון די פערשידענסטע פערשווערונגען.

דער ערשטער אטענטאט איז געמאכט געווארען אויף קיראָווען אין דעצעמבער 1934. איך האב געהאט דעם איינדרוק, אז דער מארד איז ענטוועדער א פּריוואטע נקמה אדער אַנ׳אקט פון אייפערזוכט.

ערשט נאך צוויי וואכען האט די סאוויעט-רעגירונג פערעפענטליכט א מעלדונג, לויט וועלכער דעם מארד האבען אויסגעפיהרט ווייסע-טעראריסטען, וואס זענען אריינגעקומען אין ראטען-פערבאנד, דורך דער פוילישער און רומענישער גרענעץ און ערשט א פאר טעג שפּעטער איז מיטגעטיילט געווארען, אז דעם מארד האט אויסגעפיהרט ניקאלאיעוו, וועלכער געהערט צו דער אזוי גערופענער „לענינגראַדער אפאזיציע". דאס איז פולשטענדיג ריכטיג, אבער אזא אפאזיציע האט עקזיסטירט אין 1926 אבער נישט אין 1934. שוין אין 1928 האט אזא גרופּע מעהר נישט עקזיסטירט. און ווען עס איז אדורך נאך צוויי וואכען, האט מען צום מארד צוגעטשעפּעט אויך זינאָוויעווס נאמען.

עס איז פולשטענדיג ריכטיג — האט טראצקי ווייטער געזאגט, אז אין 1926 האט זינאָוויעוו געארבייט צוזאמען מיט מיר אין דער אפּאזיציע אין דער פארטיי אליין. אבער אין 1928 האט ער און קאמעניעוו קאפּיטולירט פאר סטאַלינען. זייט דאן האט די אפּאזיציע זיי געהאלטען פאר פעררעטער, און האט מיט זיי געפיהרט א קאמף אלס אזעלכע — וועגען דעם זאגען עדות די פאריזער ביולעטינען פון דער אפּאזיציע. ווען די נעמען זינאָוויעוו און קאמעניעוו זענען אויפגעשוואומען אין שייכות מיט דעם קיראָוו מארד, האט מען געקענט פערשטעהן אז אין דער פארטיי איז ענטשטאנען א נייע אפּאזיציע, הגם איך האב וועגען איהר גארנישט געהערט.

אויפן פּראצעס האט מען כסדר דערמאהנט מיין נאמען. דאס איז א גרויסער אונזין: כמעט 40 יאהר ווי איך טרעט ארויס אין דער פרעסע געגען אינדיווידועלען טעראר.

שוין דער גאנצער קיראָוו - פּראצעס איז געווען פול מיסטיק. דער לייטער פון לענינגראדער „געפּעאו" מיעדוויעד איז ארעסטירט געווארען און ער האט זיך מודה געווען, אז ער האט געוואוסט וועגען געפּלאנטען מארד און האט נישט אויפגעהיטען. מיעדוויעד איז פער׳משפּט געווארען צו דריי יאהר תפיסה און דאן האט ער געפּרובט צו בעגעהן זעלבסטמארד. איך קען מיעדוויעדן. דאס איז נישט קיין זעלבסטשטענדיגער פּאליטיקער נאר — א בלינד ווערקצייג אין די הענד פון דער מאכט. צי איז בכלל ניקאלאיעוו אליין נישט געווען אנ׳אגענט פון דער „געפּעאו"? אנדערש וואלט דאך פאר איהם אונמעגליך געווען אריינצוקריגען זיך אין קאבינעט פון אזא הויכען בעאמטען ווי קיראָוו.

בעת מיין אויפענטהאלט אין נארוועגען, האב איך נישט געזעהען און נישט אויפגענומען קיינעם, וואס זאל זיין געקומען פון רוסלאנד. איך האב צו קיינעם אין ראטען - פערבאנד נישט געשריבען, נישט דירעקט און נישט אונדירעקט דורך דריטע פערזאנען. ביז 1934 האט מיין פרוי קארעספּאנדירט מיט איינעם פון מיינע זיהן, א פּראפעסאר פון א טעכנישער שולע. אבער שוין זייט צוויי יאהר האט זי איבערגעריסען מיט איהם יעדע קאמוניקאציע, פון צייטונגען האב איך זיך נאר דערוואוסט, אז מען האט איהם פערשיקט ערגעץ אין סיביר. ער האט זיך קיינמאל נישט פערנומען מיט פּאליטיק אבער פאר מיינע שונאים איז גענוג, אז ער איז — מיין זוהן. די פּרובען זיך מיט איהם צו קאמוניקירען האבען נישט געגעבען קיין רעזולטאט — די סאוויעטישע מאכט ערקלערט, אז זי ווייסט נישט וואו ער געפינט זיך. מיין עלטערער זוהן איז געגאנגען צוזאמען מיט מיר אין גלות... ער געפינט זיך אין פראנקרייך און האט איצט געענדיגט דעם קורס אין דער סארבאנע.

אין שייכות מיט דעם מאסקווער פּראצעס האט דער נאטשעלניק פון דער ארטיגער פּאליציי צוויי מאל אויסגעהערט טראצקין. פאר נארוועגיען האנדעלט עס זיך אין דעם, צי טראצקי האט פערלעצט די בעדינגונגען פון זיין אויפענטהאלט אין לאנד.

און מען מוז מודה זיין, אז הגם דאס רוב צייטונגען זענען געגען אזיל-רעכט פאר טראצקין גלויבט מען אבער נישט אין נארוועגיען די מאסקווער בעשולדיגונגען.

אינטערעסאנטער פּראצעס געגען אן ענגל. פאשיסטישען ארגאן

צוליב דער אנטיסעמיטישער העצע אויף יודען

וועגען דער אויספארשונג, וואס דער גענעראל - פּראקוראר אין ענגלאנד האט מיט א צייט צוריק אנגעקינדיגט אין פארלאמענט געגען דער צייטשריפט „דהע פעשיסט" דעם ארגאן פון דער „אימפעריעל פאשיסט ליג" פאר פערשפּרייטען א בלוט בלבול געגען יודען, האט ווי די בעריכטען האבען שוין מיטגעטיילט, געהאט צו ענטשיידען דער פּאליציי ריכטער דומעט צי דער ענין קוואליפיצירט זיך פאר א שטראף-געריכט. נאך א לענגערער ערקלערונג פון פערטרעטער פון דער אנקלאגע מאוסטאס פולטאן און דער אויסהערונג פון ביידע אנגעקלאגטע דעם אייגענטימער פון „פאשיסט" ארנאלד ספּענסער ליז און דעם דרוקער וואלטער ווהייטהעד, ווי אויך פון צוויי עדות האט דער ריכטער דומעט ערקלערט פאר בערעכטיגט צו פערפיהרען א פּראצעס געגען ליז און ווהייטהעד פאר פערעפענטליכען אַנ׳אויפהעצערישען בלבול. דער פּראצעס איז בעשטימט געווארען אויף דער נאהענטסטער סעסיע פון הייפּט-שטראף געריכט.

דער פערטרעטער מצד דער אנקלאגע פולטאן האט ערקלערט פארן ריכטער, אז ער בעשולדיגט ליז אלס אייגענטימער פון דער צייטונג „דהע פאשיסט" צו האבען פערעפענטליכט אין דער צייטונג א אויפהעצערישען בלבול, און ווהייטהעדען, אז ער האט עס געדרוקט. ביידע ווערען אויך בעשולדיגט אין געמיינזאמער בעטייליגונג אין וועלען ארויסרופען געשעהענישען וואס קאנען בעדראהען די עפענטליכע זיכערקייט. די גרעסטע בעשולדיגונג איז אבער, וואס זיי האבען פערעפענטליכט ליגנערישע פאקטען געגען א פערזאנען געמיינשאפט. אין אנקלאגע-רעדע האט פולטאן צווישען אנדערעם געזאגט:

עס ווערט פערזיכערט, אז דער דאזיגער דאקומענט (דער ארטיקעל פון „פאשיסט") האט געהאט די אינטענץ ארויסצורופען שנאה צו די יודישע בירגער פון זיין מאיעסטעט און אויפרייצען געגען זיי אנדערע. דער אנקלאגער האט אויפמערקזאם געמאכט דעם ריכטער אויף א ארט אין דעם ארטיקעל מיט דעם איבערשריפט „די לאגע אין פאלעסטינע", נאר אלס ביישפּיל, ווי ער האט זיך אויסגעדריקט, פאר דעם כאראקטער פון אינהאלט פון דער גאנצער צייטונג. אין דעם ארטיקעל ווערט געזאגט: „די יודען וויל מען אין ערגיץ נישט האבען, צום בעדויערען זענען זיי אבער פאראן אויף דער וועלט און זיי פערניכטען איבעראל דאס גוטע און אנשטענדיגע וואס איז נאר פאראן אויף דער וועלט, דורך זייער פערדערבליכע השפּעה, געגען דעם איז נאר פאראן פאלגענדע מעגליכקייטען: 1) דערהרגענען, 2) סטעריליזירען, 3) איזאלירען: אונזער פּאליטיק איז דער לעצטער פונקט און וועט אויף זייער אייגענעם חשבון געפיהרט ווערען".

ווייטער האט דער אנקלאגער ציטירט א ארטיקעל וואס האט ענטהאלטען אַנ׳עלילת-דם.

נאכדעם ווי עס זענען ציטירט געווארען נאך אנדערע ארטיקלען און די אויפפאדערונג פון דער צייטונג צו טראגען דעם האקען-קרייץ, וואס זאל זיין פארן טרעגער א פערפליכטונג קיינמאל מעהר נישט צו קויפען ביי יודען, קיינמאל נישט מעהר צו בעשעפטיגען א יוד און אלץ צו טון בכדי אויפצוהאלטען די „יודישע אינוואזיע אין אונזער לאנד", האט דער אנקלאגער פעסטגעשטעלט, אז דורך אזעלכע אויפהעצערישע ארטיקלען ווערט נאר ארויסגערופען א שנאה צווישען יודען און אנדערע ענגלישע בירגער. ער האט אויפגעפאדערט דעם ריכטער צו בעצייכענען דאס דאקומענט אלס „אויפהעצערישען בלבול", און צו ערקלערען, אז עס איז פאראן א גענוגענדער גרונד צו פערפיהרען געגען די אנגעקלאגטע א פּראצעס.

ביי דער געלעגענהייט האט פולטאן פעסטגעשטעלט אז די „אימפעריעל פאשיסט ליג" האט נישט קיין שום שייכות מיט מאסלעים פאשיסטען.

דער דרוקער ווהייטהעד האט ערקלערט, אז ער האט נישט גערופען צו אויסשרייטונגען געגען דעם געזעץ און גארנישט אזוינס געשריבען וואס קאן בעטראכט ווערען אלס בלבול. ער איז מודה, אז אין ארטיקלען געפינט זיך א שארפע קריטיק געגען די יודען, אבער דאס איז גארנישט קיין נייעס. אין משך פון דער געשיכטע איז דאס כסדר געשעהען. אבער עס איז איהם נישט בעקאנט קיין פאל, אז מען זאל צוליב דעם פערפיהרען א פּראצעס, ער גלויבט אז אין דער פראגע קען מען דרוקען מיינונגען פאר און געגען, אויב זיי ענטהאלטען נאר נישט קיין אויפרייצונג צו געוואלד-מעשים. וואס שייך דער ערקלערונג וועגען עלילת-דם ווייסט ער אז די דאזיגע בעשולדיגונג געגען יודען זענען געמאכט פון א סך מענשען אין משך פון לאנגע יאהרען. ער מיינט, אז עס האנדעלט זיך וועגען א ענין וועגען וועלכען מען קען דיסקוטירען און וועלכער ווערט אויך זעהר אפט דיסקוטירט אין דרוק. ער פאדערט דעריבער פון ריכטער פעסטצושטעלען אז ער איז נישט בעגאנגען קיין שום חטא.

דער ארויסגעבער פון „פאשיסט" ארנאלד ספּענסער ליז פערטיידיגט זיך דערמיט, אז א בלבול מוז זיין געווענדעט געגען א איינצייטיג בעשטימטע געמיינשאפט די יודען זענען אבער דאס נישט. ער ציטירט דאס עוואנגעליום פון יוחנן, אין וועלכען קריסטוס זאגט וועגען יודען, אז זייער פאטער איז דער שטן, און אז זיי וועלען האנדלען לויט דעם וואונש פון זייער פאטער, וועלכער איז א מערדער פון אנהויב אן. ווען איך — האט ערקלערט ליז — זאל ווערען אנגעקלאגט, ווייל איך האב אונגעפעהר געזאגט דאסזעלבע, דאן מוז דער פּראקוראר אנקלאגען אויך די ארויסגעבער פון נייעם טעסטאמענט. איך האב נאר געבראכען דאס שווייגען.

צום סוף ערקלערט נאך ליז, אז דאס ארט וועגען בלוט - בלבול איז ארויסגענומען פון א גרעסערען ארטיקעל און מאכט אויפמערקזאם אז ער האט נישט גערופען צו געוואלד-מעשים ווייל אין דעמזעלבען ארטיקעל האט ער נאר גערופען נאכצוטון דעם ביישפּיל פון דעם גרעסטען ענגלישען קעניג, וועלכער האט אין יאהר 1290 ארויסגעטריבען די יודען און אין דעם גירוש דעקרעט האט ער גלייכצייטיג געדראָהט זיינע אונטערטאנען צו בעשטראפען אויב זיי וועלען אנווענדען געוואלד געגען יודען.

ריכטער דומעט האט צום סוף פעסטגעשטעלט אז דער פּראצעס מוז בעטראכט ווערען פאר א געריכט פון געשווארענע, זאל בעסער ליז זיינע מיינונגען בעהאלטען ביז צום פּראצעס.

ביידע אנגעקלאגטע זענען, נאכן בעלעגען א קויציע צו צעהן פונט, ארויסגעלאזט געווארען פון תפיסה.

נאציס פירען א פערביסענעם קאמף געגען „שטירמער"

מען דערמאנט, אז דער „שטירמער" איז נישט קיין אפיצ. ארגאן

באזעל, (יט"א) די „באזעלער נאציאנאל-צייטונג" טיילט מיט פון בערלין, אז אין די רייהען פון דער נאציאנאל-סאציאליסטישער פארטיי ווערט לעצטענס געפיהרט א שארפע קאמפּאניע געגען שטרייכער׳ס „שטירמער", דער פיהרער פון ארבייטס-פראנט איז שלעזוויג-האלשטיין האט אין זיין אפיציעלען ארגאן „אויף דער וואַרטע" פערעפענטליכט א מעלדונג, אין וועלכען ער ערקלערט צוו. אנד.

איך פערבאט אלע פונקציאנערן פון ארבייטס-פראנט און פון דער ארגאניזאציע „קראפט דורך פריידע" צו פיהרען וועלכע ס׳איז פראפּאגאנדא פאר׳ן „שטירמער" און איך מאך נאכאמאל אויפמערקזאם אויפ׳ן פאקט, אז דער „שטירמער" איז נישט קיין אפיציעלער פארטיי-ארגאן.

לייוויק וועט אויף „פען"-קאנגרעס רעדען

וועגען יודישער ליטעראטור און וועגען דער ראלע פון שרייבער אין איצטיגער צייט

וועט אויך ארויסטרעטען נעגען פוילישע שרייבער וואס בעקעמפען נישט אנטיסעמיטיזם. — אינטערוויו מיטן בעריהמטען דיכטער ערב זיין אפפאהר קיין ארגענטינע צו דעם אינטער־נאציאנאלען שרייבער־קאנגרעס. — וואס איז דער „פען"־קלוב?

דער בעוואוסטער יודישער דיכטער און דראַמאטורג ה. לייוויק וועט שבת, דעם 15-טען אויגוסט פערלאזען ניו־יארק אויפן וועג קיין בוענאס־איירעס, וואו ער וועט זיין דער דעלעגאט פון דעם יודישען „פען"־קלוב אויפן אינטערנאציאנאלען קאנגרעס פון די „פען" קלובען פון דער גאנצער וועלט, וואס עפענט זיך דארט דעם 4-טען סעפטעמבער און וועט אנהאלטען ביז דעם 14-טען סעפטעמבער.

אין א געשפרעך מיט דעם שרייבער פון די שורות, האט לייוויק ערקלערט, אז ער וועט אויפן קאנגרעס האלטען א רעפעראט וועגען דער „יודישער ליטעראטור אין דער וועלט". אין דעם דאזיגען רעפע"אט וועט ער אונטער־שטרייכען די ראלע פון שרייבער אין דער איצ־טיגער געזעלשאפטליכקייט, און וועט שארף ארויסטרעטען געגען די פוילישע שרייבער פאר נישט אויפהויבען זייער שטים געגען דעם אנ־טיסעמיטיזם אין פוילען. די פוילישע שרייבער, האט לייוויק געזאגט, פערשווייגען די טרויערי־גע לאגע פון די יודען אין פוילען, זיי פערשווי־גען די פאגראמען, זיי געבען זייער שטילע הס־כמה אויף דעם עקאנאמישען אויסראטונגס־קאמף פון דעם איצטיגען רעזשים געגען דריי און א האלב מיליאן יודען און קוקען צו קאלט־בלוטיג ווי די יודישע קולטור ווערט פערניכטעט אין פוילען.

אבער נישט בלויז צו די שרייבער אין פוי־לען וועט לייוויק ארויסקומען מיט זיין בעשול־דיגונגס־רעדע. ער וועט אין זיין רעפעראט אויך פראטעסטירען געגען דער גאנצער שרייבער־וועלט פאר איגנארירען די יודען נישט נאר אין פוילען, נאר אויך אין רומעניע, ליטע, דייטש־לאנד און אין אלע אנדערע מזרח־אייראפע־אישע לענדער. לייוויק וועט דערמאהנען די שרייבער דעם מוטיגען ארויסטריט פון קארא־לענקאן צוזאמען מיט מאקסים גארקי, בעת די פאגראמען אין צארישען רוסלאנד און וועט זיי הייסען נאכטון זייער ביישפיל.

כדי בעסער אפצושאצען די וויכטיגקייט פון לייוויקס ארויסטריט אויף דער טריבונע פון דער אינטערנאציאנאלער שרייבער־וועלט, איז כדאי דא צו געבען אנ׳ערקלערונג וועגען דעם, וואס דער „פען"־קלוב איז.

„פען בעשטייט פון די ראשי־תיבות פון „פאעטען, „עסייאיסטען און „נאוועליסטען". די ארגאניזאציע איז געגרינדעט געווארען מיט א פופצעהן יאהר צוריק אין לאנדאן. דער ערש־טער פרעזידענט איז געווען דער גרויסער ענג־לישער שרייבער דזשאן גאלסווארטי. דער איצ־טיגער פרעזידענט איז ה. ג. וועלס.

די אויפגאבען פון די „פען"־קלובען זענען: אינטערנאציאנאלע קולטור־פערשטענדיגונג; די נעהנטערונג צווישען שרייבער פון פערשי־דענע נאציעס; איבערזעצען די בעסטע שאפונ־גען פון איין שפראך אויף דער צווייטער; קומען אין נעהנטערען קאנטאקט מיט די קולטור־ען פון די פערשידענע פעלקער און פראפאגאנדירען פאציפיסטישע אידייען צווישען די שרייבער פון די פערשידענע פעלקער.

מיטגלידערשאפט אין דעם אינטערנאציאנא־לען „פען" קלוב איז באזירט אויף דער לאנד־שפראך פון די פערשידענע ליטעראטורען. פאר דער יודישער ליטעראטור איז דערפאר געווען שווער אויפגענומען צו ווערען אלס מיטגליד, ווייל מען האט פערלאנגט פון דער ליטעראטור אויף דער יודישער שפראך צו ווייזען וואו עס געפינט זיך איהר לאנד.

די פארשטייער פון די יודישע שרייבער־פען־אינען אין ווארשע, אין ווילנע און ניו־יארק צו־זאמען מיט דעם יודישען וויסענשאפטליכען אינסטיטוט, האבען דעריפאר געהאט א שווערע אויפגאבע, ביז זיי האבען אויפגעקלערט די פהרער פון אינטערנאציאנאלען „פען" קלוב, אז די יודישע ליטעראטור האט נישט קיין איין בעשטימטע טעריטאריע אז די יודישע ליטע־ראטור האט זיך פונאנדערגעוואקסען אין אלע לענדער, וואו יודען לעבען און נעהמט ארום א צעהן — צוועלף מיליאן יודיש־רעדענדיגע יודען.

פון מ. א. גער

נאך לאנגע פערהאנדלונגען, האט די אינטער נאציאנאלע „פען" ארגאניזאציע איינגעזעהען די גערעכטיגקייט פון דער טענה און די יודישע ליטעראטור איז אריינגענומען געווארען אין דער שרייבער־משפחה ווי א פארשטעהערין פון דעם „לאנד יודיש". די העברעאישע שריפט־שטעלער זענען אהן שום שוועריגקייטען אריינ־גענומען געווארען אלס פארשטעהער פון דעם לאנד ארץ־ישראל.

דער יודישער „פען"־קלוב האט בעקומען דריי צענטערן: ווילנע, ווארשע און ניו־יארק. איצט האלט זיך אויך ביים גרינדען א יודישער „פען"־קלוב־צענטער אין ארגענטינע. דער פרעזידענט פון דעם ניו־יארקער יודישען „פען" קלוב איז ד"ר א. קאראלניק. דעלעגאטען פון יודישען „פען"־קלוב זענען פאר די פערגאנגע־נע יאהרען געווען שלום אש און י. אפאטאשו.

לכבוד דעם אנקומען פון לייוויקן אלס פאר־שטעהער פון יודישען „פען"־קלוב קיין ארגענ־טינע, גרייט מען איצט צו אין בוענאס־איירעס א גרויסען קבלת־פנים. דער בעקאנטער שוי־שפילער בן־עמי, וועלכער געפינט זיך איצט אין בוענאס איירעס, וועט שטעלען לייוויקס נייע פיעסע „דער פאעט איז געווארען בלינד", וואס איז נאך אין ערגעץ נישט געשפילט געווארען. די דראמע איז געבויט איפן מאטיוו פון דעם דיכטער מארים ראזענפעלד און אויף דער גע־שיכטע פון דער יודישער קולטור און ליטערא־טור אין אמעריקע.

לייוויק וועט אין ארגענטינע פערבלייבען א פאר חדשים. ער וועט דארט האלטען רעפערא־טען און וועט זיך בעקענען מיט דעם דארטיגען ליטעראריש און קולטורעלען לעבען.

פון ארגענטינע רעכענט לייוויק צו מאכען א לענגערע רייזע איבער דער וועלט. ער וועט אויך זיין אין ארץ־ישראל. דערנאך אין סאוויע־טען־פערבאנד און אין בירא־בידזשאן.

(וט"א)

אביסעלע קיביץ
(הומאר פון טאג)

בעל־הבית׳טע (צו דער דינסט): [illegible] נישט שעהן אריינצוקוקען אין שליסעל־לאך פון פרייליינס צימער.

דינסט: ענטשולדיגט מאדאם, דארט ביי דער [illegible] אין צימער איז דא דער לעהרער, קוק איך אריין [illegible] מיראך שוין נישט אנקלאפען....

א גנב אין אביסיניען
ווערט געפייניגט מיט די גרויזאמסטע מיטלען

אין א לאנדאנער זשורנאל איז דא נישט לאנג ערשינען אנ׳אינטערעסאנטע שילדערונג, ווי אזוי מ׳האט בעשטראפט א גנב אין די ווילדע געגענדען ארום אביסיניע. דערצעהלט ווערט עס פון דעם מאן, ביי וועמען די גנבה האט פאסירט. אט וואס ער דערצעהלט:

איינמאל, אין א פריהמארגען, ווען איך האב זיך אויפגעכאפט האב איך דערזעהן, אז מיין פאקעט איז נישטא. אין דעם פארטפעל איז געלעגען דאס ביסעל געלד, וואס איך האב פערמאגט, און אמוניציע פאר מיין רעוואלווער. אנ׳אויפגעבראכ־טער האב איך גענומען שרייען און רופען מיין בעדינער, דעם יונגעמאן, אגאלא, וועלכער האט מיר בעדארפט ברענגען טיי פאר פריהשטיק.

אגאלא איז באלד געקומען צולויפען און גע־נומען זיך פערענטפערען אין זיין גאלא־שפראך:

„סיטוט מיר לייד, גאפטא (הער), כ׳בין די גאנצע נאכט געלעגען אין פיבער, און זיך גע־פיהלט שלעכט דעם גאנצען פריהמארגען. האב איך נישט געקענט צוגרייטען פריהשטיק אין דער צייט. וועגען אייער פארטפעל, האב איך געזעהן, אז דער הער האט עס נעכטען ביינאכט אוועקגעלייגט צוקאפענס פון בעט."

האב איך געזוכט צוזאמען אלע בע־דינער. זיי זענען געווען אין דארף און געשיכורט דארט אין שענק.

„ער איז דער גנב", האט טאפארא, מיין שאפער, אנגעוויזען אויף מיין בעדינער אגאלא.

„כ׳ווייס נישט פון וואס צו זאגען", האט אגאלא גענומען שרייען, „דאס האט מסתמא אומאט, דער וועכטער, צוגענומען".

א פאליציימאן האט אויף איהם א געשריי געטון: „וואו ביזטו געווען ביינאכט און וואס האסטו גע־טון?"

האט זיך פערבונדען א דעבאטע מיט געשרייען און קולות. וואס די אביסיניער גלייכען זעהר. מ׳האט שוין מעהר נישט געקענט הערען, וואס זיי רעדען. האב איך געשיקט רופען דעם פאליציי־סערזשאנט און מ׳האט זיי אוועקגעפיהרט אין בירא פונ׳ם דיסטריקט־קאמיסאר.

דער דיסטריקט־קאמיסאר איז געווען גוט בע־קאנט מיט דעם ארט לעבען פון די דארטיגע שבטים.

מיט גרויס געדולד האט ער אויסגעהערט וואס יעדער איינער פון די בעדינער האט געהאט צו דער צעהלען אין בעצוג צו דער גנבה.

די גאלא בעדינער זענען מייסטענס געווען שמוציג, אין אומריינע קליידער, מיט פאטשערקעס און האר ארום האלז. זיי זענען געשטאנען און זי געקראצט, ווען מען האט זיי אויסגעפרעגט, א פאר האבען נישט געוואוסט וואס צו ענטפערען.

ווען מיין בעדינער אגאלא איז ארויסגערופען געווארען האט דער דיסטריקט־קאמיסאר זיך גע־ווענדעט צו איהם:

— וואס האסטו געטון ביינאכט, פון עלף א זייגער אין אוונד ביז פינף פארטאג?

— עלף א זייגער בין איך אוועק אויף יענער זייט (גרעניץ) און אין א שעה ארום געקומען צוריק.

— איך האב אבער גוטע בעווייזען, אז דו ביזט נישט געקומען צוריק ביז פארטאג.

— מיין הער, זיי זאגען ליגען", — האט אגאלא מיט היץ געזאגט — „זאל מיך גאט אוועקלייגען טויט אויב איך זאג ליגען.

— טא ווי אזוי־זשע איז עס, אז מ׳האט דיך צווי א זייגער פארטאג געזעהען אויף יענער זייט?

—„מיין הער, אויב מ׳וועט מיך געפינען שול־דיג אין בערויבען מיין באלעבאס, מעגט איהר מיר איבערשניידען דעם האלז פון דאנען ביז אהער".

— און ער האט מיט׳ן האנד א ציה געטון אי־בער׳ן האלז אין דער ברייט פון איין עק צום צווייטען.

ווען אלע עדות זענען אויסגעהערט געווא־רען, האט דער דיסטריקט־קאמיסאר צונויפגע־רופען אלעמען און ערקלערט, אז ער גיט שאנס דעם שולדיגען צווישען זיי צוריקצוקעהרען די גע־גנב׳עטע געלד און מ׳וועט איהם מישפט׳ן לויטן ענגלישען געזעץ. א נישט וועט מען זיי איבערגע־בען צו זייער אייגענעם ריכטער.

אזוי ווי קיינער האט נישט געענטפערט, האט מען זיי אלעמען אפגעפיהרט אין א שמוציגער כא־לופקע די דארטיגע טורמע.

צוויי טעג זענען אריבער אהן רעזולטאט. דאן האט מען אין דארף געפונען דעם פארטפעל, אבער א פוסטען.

אין אביסיניען אי׳ז פאראהאן א געזעץ, אז אויב מען בעג׳נב׳עט א רייזענדען און ער ווענדעט זיך צום גובערנאטאר, מוזען די איינוואוינער פון יענעם דיסטריקט בעצאהלען די גע׳גנב׳עטע סומע אדער דעם ווערט פון די גע׳גנב׳עטע חפצים. גע־וועהנליך דארפען זיי עס בעצאהלען מיט שאף און רינדער. דאס איז נישט, נאטירליך, קיין געשמאקער ביסען פאר די ארימע אומשולדיגע דארפסלייט.

איז אראפגעקומען אנ׳אביסיניער מאגיסטראט, ס׳הייסט א בעאמטער פון דער אביסינישער רע־גירונג. און האט ערקלערט אלע איינוואוינער פונ׳ם דארף און ארומיגען געגענד, אז זיי מוזען געפינען די גע׳גנב׳עטע געלד און צוריקקעהרען עס צום אייגענטימער.

— געהט און בעטראכט די אנגעלעגענהייט, — האט ער זיי געזאגט. — און ברענגט מיר דעם שול־דיגען און דאס געלד, א סומע פון 700 דאלאר. איהר מוזט אוועקלייגען אלע ארבייטען און א זייט און אויפדעקען די געהיימניש פון דער גנבה. קיינער טאר נישט אפטרעטען וואו איהר וועט נישט בעשליסען צווישען זיך, ווער דער שולדיגער איז.

דריי טעג זענען זיי געזעסען און געטראכט ביז זיי האבען ענדליך בעשלאסען, אז אגאלא און נאך צוויי זענען די שולדיגע. דאן זענען זיך אלע פאר־[sic]

נאנדערגעגאנגען אהיים, יעדער צו זיין ארב[…] די בעדינער האט מען ארויסגעלאזען פון [...] און די דריי שולדיגע זענען איינגעשפארט ג[…] רען.

אויף מארגען האט מיך דער אביסיניער [...] גיכטראט גערופען, אויסצוגעפינען געוויסע [...] צעלהייטען. ווען איך בין געגאנגען צו איהם [...] איך פון ווייטען געזעהען מיין בעדינער [...] איינגעשפארט אין א קליין חדר. ער איז [...] האלב נאקעט. קענטיג, אז מ׳האט זיך געקליבען [...] שמייסען. דאס פנים איז ביי איהם געווען צוקני[...] פון זארג, די אויגען איינגעפאלען, פינסטער, ער איז קענטיג געווען אויסגעהונגערט.

מ׳האט מיר געזאגט, אז אגאלא האט זי[...] געווען, דאס ער האט גע׳גנב׳עט דעם פארטפעל אוועקגעטראגען עס אויף יענער זייט טיי (גר[...]) און איבערגעלאזען עס א פרוי, וואס האלט א[...] וואו דאס געלד איז אהינגעקומען, ווייס ער [...]

דער מאגיסטראט האט איהם וו דער גע[...] אויף א קרייץ־פערהער.

— אז דו האסט געגנבעט דעם פארט[...] טא וואו האסטו אהינגעטון דאס געלד, וואס [...] געלעגען אין איהם?

— איך ווייס נישט, מיין הער! — האט [...] אגאלא געבעטען.

— וואו איז דאס געלד?

— כ׳שווער אייך, אז אי ך׳ווייס נישט.

— וואו איז דאס געלד? — האט דער [...] גיסטראט פארטגעזעצט מיט דעמועלבען טאן [...] געלאסען און רוהיג. אבער אגאלא׳ס געוויס[...] אלץ מעהר צוקרימט געווארען פון שרעק און [...] אפנים, ער האט גוט געוואוסט, וואס איהם [...] ווארטעט.

דער מאגיסטראט האט דערלאנגט א צי[...] און צוויי טורמע־וועכטער האבען מיט האר[...] קעגע שטריק פעסט פערבונדען אגאלא׳ן די [...]

— נו, קענסט זיך דערמאנען, וואו דאס [...] איז אהינגעקומען? האט דער מאגיסטראט [...] נאכאמאל געפרעגט.

איך שווער אייך ביי מיין פאטערס קא[...] איך ווייס נישט. איך שווער.

נאך א צייכען פון מאגיסטראט און די וו[...] האבען גענומען גיסען וואסער אויף די [...] די הענד ביי אגאלאן האבען גענומען געשוו[...] ווערען.

האט רחמנות, רחמנות! האט אגאלא געש[...]

דאן האט מען ארומגעבונדען א שטריק [...] זיין קאפ, און מען האט איהם ארויסגעפיה[...]

צוויי פרויען זענען געבראכט געוואר[...] פערהער. פון אנפאנג האבען זיי נישט געוואלט [...] צעהלען דעם אמת. אבער או מען האט זיי [...] דריקט מיט קערפערליכע פייניגונגען, האבען [...] ביי זיי די מיילער געעפענט.

אויף מארגען איז דער מאגיסטראט גע[...] צו מיר און דערצעהלט, אז אגאלא האט [...] געווען, און מען האט שוין צוריק דעם [...] טייל פון דער אמוניציע.

אגאלא איז אפגעשיקט געווארען צום [...] נאטאר פון דיסטריקט, האט מיר דער מאגיסט[...] געזאגט. דארט וועט ער קריגען פערציג [...] אויב ער וועט עס איבערלעבען, וועט מען [...] שמידען אין קייטען און אפשיקען אויף צווי [...] אין טורמע. וואו ער וועט אהן צייפעל שט[...] אין א פאר וואכען ארום פון טיפוס.

אזוי ווי מען האט אויסגעפונען, או [...] איז אנ׳אלטער פערברעכער. וועט מען איהם [...] געזעץ אפשניידען דעם לינקען פוס און די רעכ[...] האנד.

דער מאגיסטראט האט עס אלעס גענוא[...] א ר' ... צופרידענע שמייכעל.

א. גארין

נעכט אין בעלאגערטע ירושלים

(ענדע פון דער 4־טער זייט)

פארם, ליגען די סאלדאטען און כאפען א דרימעל, גרייט צו יעדער סעקונדע זיך אויפצוכאפען און זיך נעהמען צו די ביקסען. נעווען גיבען זיי זיך א הויב אלעמאל, ווען די שווערע טריט אין פאסט־אמט עפענען זיך אויף סקריפענדיג און מידע העז זיי זיך אויס צוריק אויף זייערע שטרויענע געלעגערס, ווען זיי זעהען, או דער סאלדאט אויף דער וואך דארף נישט זייער הילף.

אין די שפעטע שעה׳ן פון דער נאכט, ווען מען קען שוין זיין מעהר־וועניגער זיכער, או די נאכט איז אריבער רוהיג, דאן קלויבען זיך אלע פאסט־אמטען עפענען זיך אויף סקריפענדיג אין מיליטערישע נאכט קאנטינע, וואס ירושלים האט ספעציעל געעפענט אין די איצטיגע טרויעריגע טעג.

די דאזיגע קאנטינע איז דער איינציגער פלאץ אין גאנץ ירושלים, וואו מען קען קריגען א גלאז קאווע נאך זיבען א זייגער פארנאכט. דער איינציגער פלאץ, וואס איז אפען ביינאכט.

אנגעלאדען פון קאפ ביז די פיס, זיצען די סאלדאטען און די פאליציילייט אין זייערע שטאלענע העלמען און זופען זייער קאווע און טיילען זיך מיט איינדרוקען וועגען די שיסערייען פון דער נאכט, וועגען די בעפעהלען פון דעם פערגאנגע־נעם טאג און וועגען די אויסזיכטען אויף מארגען. ירושלים איז דאן אין טיפען שלאף, נאכן

אין פראנט פון דער קאנטינע שטעהן די מיליטע־רישע אויטאס, נאך א נאכט פון וואך און פון שי־סערייען. נאך א שעה און נאך איינע, און די זון וועט זיך יאגען אין מזרח, און דער טאג וועט זיך אנהויבען און מענשען וועלען ארויס צוריק צו זייער ארבייט, און יודען וועלען אויפשטעהן און איך איילען צו קריגען די גייעס פון די צייטונגען, וואס עס האט פאסירט דורך דער נאכט.

אין יענער שעה פון פארטאג זיצען די מידע סאלדאטען, פאליציילייט און קארעספאנדענטען אין דער מיליטערישער קאנטינע אויף בן־יהודה גאס און שטעלען מיט זיך פאר א געמיינזאמע משפחה.

א משפחה וואס טראגט אין זיך דעם יאך און די דירעקטע געפאהר פון דעם איצטיגען בירגער־קריג אין פאלעסטינע.

דער מזרח הויבט אן זיך צו רויטלען, די זון פאנגט זיך אן צו ווייזען אין דעם ווייטען האריזאנט, ווערט די קאנטינע ביסלעכווייז לעדיג. איינ־ציגווייז פאנגט זיך דער מידער עולם אן צוגעהן ווער אהיים און ווער אין קאזארמע, כדי אויפצו־שטעהן אויף מארגען און ווידער אנהויבען אנ׳אינטענסיווען טאג פון געפאהר און פון ארבייט.

— גוד מארנינג.

— להתראות!

— אויף ווידערזעהן!

א נייער טאג קומט אויף ירושלים. וואס וועט דער טאג ברענגען?

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג, 27 ט׳ אלול תרצ״ו

אויגוסט
זון-אונטערגאנג 6.29
זון-אויפגאנג 5.05

היינט פראטעסטירט דאס יודישע לאדז

געגען דעם אראבישען טעראר און די סכנה פון אבשטעלען די עליה קיין ארץ-ישראל

גרויסע פראטעסט-פערזאמלונג אין פילהארמאניע-זאל

היינט, דאנערשטאג, וועט דאס היגע יודענטום ברענגען צום אויסדרוק זיין שארפע פערביטערונג און עפענטליכען פראטעסט געגען דעם ווילדען אראבישן טעראר און די סכנה פון אפשטעלען די עליה קיין ארץ ישראל.

צו דעם צוועק איז צוזאמענגערופען געווארען אויף היינט אוונד אין פילהארמאניע-זאל א גרויסע פראטעסט - פערזאמלונג מיטן אנטייל פון די פיהרענדע פערזענליכקייטען פון היגען נאציאנאלען יודענטום.

* * *

מארגען פרייטאג, וועט א ספעציעל בעשטימטע דעלעגאציע בעזוכען דעם היגען ענגלישען קאנסול און איהם איבערגעבען די פראטעסט-רעזאלוציע, וואס וועט אנגענומען ווערען אויף די היינטיגע פראטעסט-פערזאמלונג. די פראטעסט - רעזאלוציעס וועלען אויך אפגעשיקט ווערען אין ענגלישען קאלאניען - מיניסטעריום.

ספעציעלע זיצונג פון קהלה-ראט מיט דער קהלה-פערוואלטונג וועגען פראטעסטירען נעגען דער א״י-רעגירונג

אין צוזאמענהאנג מיטן היינטיגען פראקלאמירטען פראטעסט - טאג געגען די געשעהענישען אין ארץ ישראל איז אויף דער פערזאמלונג פון דער ציוניסטישער פראקציע אויף היינט אין אוונד צונויפגערופען געווארען א ספעציעלע זיצונג פון דעם קהלה-ראט צוזאמען מיט דער קהלה-פערוואלטונג. דער איינציגער פונקט פון דער טאג-ארדנונג איז אנצונעהמען די פראטעסט-רעזאלוציע געגען די געשעהענישען.

די רעזאלוציע וועט איבערגעשיקט ווערען טעלעגראפיש צום הויך-קאמיסאר אין ארץ-ישראל און צום ענגלישען קאלאניען - מיניסטעריום אין לאנדאן.

פראטעסט-פערזאמלונג אין „הכח“

אין דער יודישער ספארט - געזעלשאפט „הכח“ קומט פאר היינט אין אוונד א פערזאמלונג געווידמעט דעם פראקלאמירטען פראטעסט-טאג געגען די געשעהענישען אין ארץ ישראל.

יודען ציוניסטען!

מיר רופען אייך היינט, דאנערשטאג, צו פראטעסטירען געגען דעם אראבישען טעראר און מארד, אויסצודריקען אייער עמפערונג צוליב דעם, וואס עס איז נאך נישט צוריקגעשטעלט געווארען די זיכערקייט און די רוה און ארדנונג אין א״י, און ועל כולם — געגען יעדען פרוב צו ליקווידירען די אונרוהען דורך אפשטעלען די עליה אויף דער צייט פון דער ארבייט פון דער קעניגליכער קאמיסיע!

מיר פאדערן אייך אויף צו שטעלען זיך היינט מער די עקזעקוטיווע פון דער יודישער אגענץ און שטיצען זי אין איהר קאמף פאר די רעכט פונם יודישען פאלק אויף בעפרייאונג און אויסלייזונג, צו פעראייניגען זיך מיטן גאנצען יודישען פאלק מיטן קאמף פאר דער אויפריכטונג פון ארץ ישראל און פאר דער בעפרייאונג פונם יודישען פאלק!

מיר רופען אייך צום פראטעסט-טאג פונם פוילישען יודענטום געגען דעם אטענטאט אויף זיינע הייליגסטע רעכט עולה צו זיין קיין א״י און אויפריכטען דארט די נאציאנאלע היים פארן יודישען פאלק!

פעראייניגטע ציוניסטישע ארגאניזאציעס אין לאדז

קאמיטעט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, „מזרחי“, „פועלי ציון“ (פעראייניגטע מיט ציוניסטישע סאציאלסטישע ארבייטס - פארטיי „התאחדות“), יודענשטאטס - פארטיי, ציוניסטישע יוגענד - ארגאניזאציעס.

700 פאמיליעס פון אלטווארג-הענדלער פערלירען זייער פרנסה

נישט פערהאן קיין ארט וואו זיי זאלען מעגען האנדלען

ווי בעקאנט האט די מאכט בעשלאסען צו ליקווידירען דעם מארק-פלאץ אויף וועסכאדניא 2 צווישען די הענדלער, וועלכע זענען פערטריבען געווארען פון יענעם פלאץ, האבען זיך אייך געפונען 700 הענדלער פון אלטע מלבושים און אלטע שיך. די דאזיגע הענדלער זענען גיזבלי בען אינגאנצען אויף דער גאס און פערלירען זייער ארימע עקזיסטענץ, ווייל אין דער האלע אויף זגערזשער 6, וואס געהער צום מאגיסטראט און וואו די אנדערע הענדלער האבען אנגעהויבען צו האנדלען, האט מען די אלטווארג-הענדלער נישט אריינגעלאזען. דער מאטיוו איז דער, וואס לויט דעם נייעם געזעץ וועגען האנדעל מיט אלטווארג, מוז דער האנדעל פארקומען אין פערמאכטע לאקאלען און די אלטע מלבושים און שיך מוזען דעזינפעקצירט ווערען.

בשעתו באלד נאכדעם ווי דער מארק אויף פילסודסקיעגא 2 איז פערמאכט געווארען איז א דעלעגאציע פון די אלטווארג - הענדלער, בראש מיט ה׳ מילמאן אוועק צום נאטשעלניק פון אינדוסטרי - אמט פון דער ערשטער אינסטאניץ ה׳ בערלינער. די דעלעגאציע האט פארגעלעגט דעם נאטשעלניק, אז די אלטווארג - הענדלער ווילען אליין דינגען אן ארומגעצוימטען פלאץ אויף באזארגע גאס, וואו זיי ווילען האנדלען. דער נאטשעלניק בערלינער איז דער אויף נישט איינגעגאנגען, ווייל ווי ער האט ערקלערט, האט ער אינפארמאציעס פון יודישע כלל-טוער, אז אינגיכען וועט אויסגעבויט ווערען א ספעציעלע האלע פאר אלטווארג-הענדלער.

דערווייל איז אבער קיין שום האלע נישט געבויט געווארען און די אלטווארג - הענדלער זענען גע׳רודפ׳ט געווארען, אנשטאט דעם, וואס מען ערלויבט זיי נישט צו האנדלען אויף א פלאץ צוליב די אנטי-סאניטארע בעדינגונגען, האנדעלט איצט יעדער אין א בעזונדער טויער אדער אויף א בעזונדער הויף, וואס איז נאך געפעהרליכער.

אין צוזאמענהאנג דערמיט איז אויסגעארבייט געווארען א מעמאריאל, וועלכע ס׳האבען אונטערגעשריבען 500 פון די דאזיגע הענדלער און א דעלעגאציע בראש מיטן גנוי, ראטם, מילמאן איז אוועק צום וויצע - פרעזידענט ליקאווסקי. די דעלעגאציע האט אנגעוויזען, אז די הענדלער ווילען ארומצוימען א ספעציעלען פלאץ, וואו זיי זאלען קענען האנדלען, ביז צו דעם צוועק, וועט אויסגעבויט ווערען א ספעציעלע האלע. די דעלעגאציע האט אויך איבערגעגעבען די דער מאהנטע סאניטארע מאטיוון און אנגעוויזען, אז 700 פאמיליעס פערלירען פולשטענדיג זייערע עקזיסטענץ - מעגליכקייטען.

דער וויצע - פרעזידענט לוקאווסקי האט די דעלעגאציע אפגעשיקט אין דער אפטיילונג פון שטעטישע אונטערנעהמונגען, וואו זי איז אויפגענומען געווארען דורך אינזש. קאפליצקי.

דער אינזש. קאפליצקי האט צוגעזאגט, אז ס׳וועט געשאפען ווערען א קאמיסיע, וועלכער וועט קאנטראלירן צי דער פלאץ וועלכער ווערט אנגעוויזען פאר די הענדלער איז גאייגענט אויפן האנדעל מיט אלטווארג.

די לאגע אין די לאדזער לויהן-וועבערייען האט זיך געבעסערט

עס פאלט אוועק די מורא פאר דער קאנקורענץ פון דער פראווינץ

(אג) אין די לעצטע צוויי וואכען האט זיך די לאגע אין די לאדזער וועבערייען עט־וואס געבעסערט. דאס ווייזט זיך ארויס קודם-כל אין דעם וואוקס פון בעשעפטיגונג אין די וועבערייען. עס ארבייטען איצט כמעט 60 פראצענט פון אלע וועבערייען, בעת מיט צוויי וואכען צוריק האבען געארבייט סך־הכל 30 פראצענט.

וואהרשיינליך וועט די ארבייט אין די נאהענטסטע צוויי וואכען נאך מעהר שטייגען און וועט דערגרייכען גאנצע הונדערט פראצענט. ביז־איצט לאזט זיך נאך נישט פיהלען דאס צענטראל־פראבלעם פון דער לאדזער לויהן וועבעריי, און נעמליך די פראגע פון דער קאנקורענץ פון דער פראווינץ. א טייל פון די פראדוצענטען האלטען, אז דאס דאזיגע פראבלעם וועט ארויסשווימען דאן, ווען דער סעזאן וועט זיין; אין פולען ברען און ווען די קליענטען וועלען אנהויבען צו קאלקולירען, וואו עס לוינט זיי בעסער צו געבען צו ארבייטען: אין די לאדזער וועבערייען אדער אויף דער פראווינץ. אנדערע ווידער האלטען, אז זייט די ארבייטס־אינספעקטאראט האט אנגעהויבען אדורכצופיהרען א גענויע קאנטראלע איבער די ארבייטס־בעדינגונגען אין די וועבערייען אויף דער פראווינץ, האבען די פראווינצער לויהן־וועבערייען אויפגעהערט צו זיין א קאנקורענץ פאר לאדז.

די פרייזע זענען אין דער בראנזשע, אין פערגלייך מיטן פערגאנגענעם יאהר, פערקלענערט געווארען אויף 10 פראצענט. די דאזיגע רעדוקציע פון די פרייזען איז אויף אזוי פיל נישט בעגרינדעט, בעזונדערע צוליב דעם, וואס די פראדוקציע קאסטען זענען לעצטענס געשטיגען.

דער קאלעקטיווער אפמאך אין דער מעטאל-בראנזשע

זאל פערברייטערט ווערען אויך אויף גרעסערע ווארשטאטען

(א) סוף יולי ד. י. איז אונטערגעשריבען געווארען א קאלעקטיווער אפמאך אין דער מעטאל-בראנזשע. היות ווי צו דעם אפמאך זענען נישט צוגעשטאנען די גרעסערע ווארשטאטען, איז די טעג פארגעקומען א קאנפערענץ מיט די פארשטעהער פון די צעכען. צו קיין רעזולטאט איז נישט געקומען. דעם 28-טען ד. י. וועט פארקומען א צווייטע קאנפערענץ.

טעאטער „ראזמאיטאשטשי“ דיר. דוד צעלמייסטער
לעצטע 5 טעג פון די גאסטשפילען פון לעצטע 5 טעג
פסח׳קע בורשטיין
מיט׳ן אנטייל פון באדלא קארעני און יעקב פישער
היינט, דאנערשטאג, 9.15 אוו. פאזיטיוו צום לעצטען מאל
דער יונגער פון בראדוויי
(The Broadway Boy)
פרייזען רעדוצירט פון 54 גר. ביז 2 זל.
מיט א געקליבענעם אנסאמבל. דיר.: דוד בייגעלמאן.
קומענדיגען דינסטאג, דעם 1-טען געזעגנט זיך בורשטיין מיט לאדז
וואס??? לייענט די ווייטערדיגע אנאנסען. וואס???
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

Dr. med.
Sadokierski
כירורג פון צייהן און יאסלעס
האט זיך איבערצויגען אויף
Piotrkowska 56, tel. 129-77.

Dr. med. H. LUBICZ
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעלעפאן 141-32
עמפאנגס-שעה׳ן 8-10, 12-2 און 5-8 אוונט

קיין ארץ-ישראל
גרופענווייז און אינדיווידועל.
ביליגע פרייזען. גוטע בעדינגונגען.
פינקטליכע בעהאנדלונג.
אויספלוג קיין
יוגאסלאוויען און אונגארן
אויסלענדישע הנהה-און קורעציע-פעסער.
פארשטעהערשאפט פון „אינטוריסט“
אויספלוגען און רייזעס קיין רוסלאנד.
ברענגען קרובים פון רוסלאנד קיין פוילען
אינפארמאציעס ערטיילט
דאס יודישע רייזע-ביורא
Union Lloyd
Piotrkowska 42, tel. 107-87.
פארשטעהערשאפט פון „אינטוריסט“
נעמט אן דאס איבערשיקען
געלעד קיין ז. ס. ר. ר.

סאניטארע רעוויזיעס אין פרוכט-געוועלבער

15 הענדלער בעשטראפט פאר עובר זיין אויף סאניטארע פארשריפטען

(א) צוליב דער פערשפרייטונג פון אנשטעקענדיגע קראנקהייטען, איז די סאניטארע מאכט געטרעטען אדורכצופיהרען קאנטראלעס אין די פרוכט - געוועלבער און בודען. די, וואס וועלען זיך נישט צופאסען צו די סאניטארע פארשריפטען וועלען שטרענג בעשטראפט ווערען. די לעצטע טעג זענען 15 פרוכט - הענדלער בעשטראפט געווארען.

פאליטישע ארעסטען

(א) נאך א לענגערער אבסערוואציע האט די פאליציי ארעסטירט א געוויסען סטעפאן מישישעק פון טשעלאדז, ק. קאפיק, האלינא ווייס, יוזעף לויסינג פון ווארשא, ליבע האלץ פון פאלעניץ, יוזעף שילינגער פון ווארשא, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין פיהרען אין לאדז א קאמוניסטישע טעטיגקייט.

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

פון מארגען 28. ד.ח. אן, וועט אויף פיעטריקאווער 165 אמטירען די פאבאר-קאמיסיע. ס׳דארפען זיך צושטעלען די יאהרגאנג 1915, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14. פאליציי-קאמיסאריאטען, וועלכע האבען דערהאלטען אויפפאדערונגען פון דער סטאראסטווע.

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1918

פון 1-טען ביזן 30 סעפטעמבער קומט פאר אין לאקאל פון דער מיליטער-אפטיילונג אויף פיעטריקאווער 165 די רעגיסטראציע פון די יונגעלייט, וועלכע זענען געבוירען אין יאהר 1918.

פון 10 ביז 50 זל. שטראף

(א) צוליב די אפטע קאטאסטראפעס אויף וועלאוויגע, זענען אדורכגעפיהרט געווארען קאנטראציעס אויף די בויען נעכטען זענען אונטער גענומען פערמשפט געווארען צו בעצאהלען פון 10 ביז 50 זל. שטראף.

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער - שוועכע - בעהאנדלונג
סעקסועלע בעראטונגען פון פסיכא - אנאליזע
נעמט אן פון 8—11 פון 5—8 אוונט.
זונטאג און חגאות פון 9—12.

Dr. med. Trepman
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקהייטען.
בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע.
זאוואדזקא 6, טעל. 234-12
נעמט אן פון 8—11 נאכמ. און פון 6—8 אוונט

די שטרייק-בעוועגונג אין לאָדז

אויסגעבראָכען א שטרייק פון די וועגען-בעזיצער

וואָס פיהרען רויה-שטאָף פון דער קאַלישער באַהן אין די פאַבריקען

(א) נעכטען איז אין פעראיין פון וועגען-בעזיצער פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג אויף וועלכע ס'איז בעטראַכט געוואָרען די געשפאַנטע לאַגע אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם נישט בעפרידיגענדען ענטפער פון די עקספעדיטאָרען, וואָס פיהרען באַ-לעו רויה-שטאָף פון דער צאָל-יאַר פון דער קאַלישער באַהן אין די פאַבריקען אַריין.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען צו ערקלערען אַנ'אַלגעמיינעם שטרייק פון די וועגען-בעזיצער.

מחמת דעם, וואָס אויף דער סטאַציע געפינט זיך אַ גרויסער לאַגער באַלענס רויה - שטאָפען, וועלכע זעלען נישט איבערגעפיהרט ווערען אין די פאַבריקען, איז מעגליך, אַז פיל פאַבריקען וועלען זיך צוליב מאַנגעל אין רויה-שטאָפען מוזען אָפּ-שטעלען.

שטרייק אין דער גאַבעלין-בראַנזשע דויערט

(א) דער שטרייק אין דער גאַבעלין-בראַנזשע דויערט ווייטער. די נעכטיגע קאָנפערענץ ביים אַרבייטס - אינספעקטאָר האָט נישט דערפיהרט צו קיין רעזולטאַט.

א שטרייק אין דער פירמע טרייסטמאַן

אין דער פירמע טרייסטמאַן, פעטריקאָווער 81, איז היינט אויסגעבראָכען אַ שטרייק, צוליב'ן וועלען בעזיי-טיגען כאַלופניקעס.

מיט'ן שטרייק פיהרט אָן די פאַך-קאָמיסיע פון דאַ-מען-מאַגאַזין ביים האַנדווערקער - פעראיין ציגעל גאַס 4.

ליקווידירטע שטרייקען

(א) פערגאַנגענע וואָך האָט אין דער צעגעלניע פון דער פירמע הויזלער און סוֹעבנע, אויסגעבראָכען אַנ'-

אַקופּאַציע-שטרייק צוליב דעם, וואָס די פירמע איז די אַרבייטער שולדיג געבליבען 12 טויזענד זל. דער ענין איז איבערגעגאַנגען צום שטראָף - רעפעראַט. נעכטען איז דער ענין ערלעדיגט געוואָרען אויף אַ פרידליכען אופן און די אַרבייטער זענען צוגעטרעטען צו דער אַרבייט.

אויף אַנ'ענהליכען אופן איז אויך נעכטען ליקווי-דירט געוואָרען דער סכסוך מיט דער פירמע, אינזש. גריי-זשעק פון וואַרשא, וועלכע פיהרט אויס די אַרבייטען ביים טונעל אויף טראַמוואַיאָווע גאַס.

קאָנפליקט ביי דער פירמע „פשעמיש דזשעווני“

האָ"ט ביי ליקווידירט ווערען

(א) אין שייכות מיט דעם קאָנפליקט אין דער פירמע „פשעמישל דזשעווני“, ע'וט די טעג פאָר-קומען אַ געמיינזאַמע קאָנפערענץ וועגען ליקווידירען דעם קאָנפליקט.

קאָנפליקט אין דער פאַבריק פון דער פירמע „ברידער ציטרין“

צוליב בעזייטיגן א פאַבריקס-דעלעגאַט

(א) אין דער פאַבריק פון דער פירמע „ברי-דער ציטרין“ (וואָלבאָרסקאַ 44), האָט אויסגע-בראָכען אַ קאָנפליקט מיט די אַרבייטער צוליב דעם, וואָס די דירעקציע האָט בעזייטיגט פון דער אַרבייט דעם פאַבריקס - דעלעגאַט. היינט וועט ביים אַרבייטס-אינספעקטאָר פאָרקומען אַ קאָנפערענץ וועגען ליקווידירען דעם קאָנפליקט.

קרובים פון משה מאַיערטשיק דאַרפען זיך מעלדען אין „חסד של אמת“

אין שפּיטאָל שוו. יוזעפאַ, איז געשטאָרבען א ייד משה מאַיערטשיק, קרובים ווערען געבעטען זיך צו מעלדען אין „חסד של אמת“ וועגען פיהרען די קבורה-פאָרמאַליטעטען.

שטראָפען פאַר ארויסלאָזען הונד אָהן מויל-שלעסער

(א) אין לאָדז אין דער אומגעגענד זע[...] לעצטענס פערנאָטירט געוואָרען מערערע פ[...] וואָס מענשען זענען געביסען געוואָרען פון משוגע[...] הונד, אין שייכות דערמיט, האָט די פאָליציי [...] געגעבען אַ פעראָרדנונג, וואָס זעהט פאָר גרו[...] שטראָפען פאַר ארויסלאָזען הונד אָהן מויל-שלעס[...]

דער לאָדזער „ריינער אַריער“ וואָס שלינגט אַראָפּ 1800 זל.

אויף צו פערשפּרייטען נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישע אַגיטאַציע אין לאָדז — בעקומט א יאָהר תפיסה

(א) אין קרייז-געריכט איז נעכטען פאָרגעקומען אַנ'אינטערעסאַנטער פּראָצעס. דער „העלד“ איז דאָס מאָל געווען דער „ריינער אַריער“ טאַדעאוש קרעטש-מער, אַ פערטרעטער פון אַ גאַנצער ר'יהע אויס-לענדישע פירמעס. זיין ביוראָ האָט זיך געפונען אויף פּיעראַצקיעגאָ 7. דער דאָזיגער בחור האָט געפעלשט קוויטונגען פון איינקאַסירטע סומען, צ.ו. אַנד. פון דער פירמע אַנדרעס אויף אַ סומע פון 1800 זל. דערוויסענדיג זיך, אַז מ'האָט איהם געפּאַקט ביים עסק, האָט ער אָנגעשריבען אַ בריוועלע צו זיין פירמע אין „דריטען רייך“, אַז די 1800 זל. האָט ער חס וחלילה נישט גענומען פאַר זיך, נאָר... אויף נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישער אַגיטאַציע [...] שען דער דייטשער בעפעלקערונג אין לאָדז.

דער דייטש האָט אָפּנים ווייניג געגלויבט [...] קרעטשמער'ס „אידעאַליזם“ און דעם ענין איב[...] געגעבען דער פּראָקוראַטור.

נעכטען איז דער „ריינער אַריער“ פערמ[...] געוואָרען אויף אַ יאָהר תפיסה.

די מערק וועלען נישט איבערגעטראָגען ווערען אונטער דער שטאַט

קאָמוניקאַט פון דער וואָיעוואָדזשטווע צו דער שטאָט-פערוואַלטונג

(א) מאַגיסטראַטען פון פיל שטעט, דערונטער אויך דער לאָדזער האָבען זיך ארויסגעזאָגט פאַר איבערטראָגען די מערק אונטער דער שטאָט געגען דעם האָבען פּראָטעסטירט, נישט נאָר די ווירטשאַפטליכע פעראיינען, נאָר אויך די בעפעלקערונג. ס'איז אָנגעוויזען געוואָרען, אַז דאָס איבערפיהרען די מערק אונטער דער-שטאָט, וועט בעשווערען די בעפעלקערונג דאָס מען. פערזעהען זיך מיט די נויטיגע דאָרף-פּראָדוק-טען.

אין שייכות דערמיט, האָט די וואָיעוואָדז-טווע איבערגעשיקט אַ קאָמוניקאַט צו די שטאָ-טישע זעלבסט - פערוואַלטונגען, אַז ביי דער איצטיגע ווירטשאַפטליכע סיטואַציע אין לאָ"ד, קען מען נישט מאַכען אַזעלכע עקספּערימענ-טען.

א וואַזשנע „שישקע“ מיט „רייכער פערגאַנגענהייט“

געכאַפּט אויף דער „הייסער מינוט“

(א) פערגאַנגענע נאַכט, האָט א פּאָלי[...] פּאַטרויל בעמערקט, ווי א בחור „פּאַרעט“ זיך [...] א טיר פון א געוועלב. די פּאָליציי האָט איהם [...] כאַפּט ביי דער אַרבייט און פערבעטען איהם [...] קאָמיסאַריאַט, ווי ס'האָט זיך ארויסגעשטעלט [...] דאָס גאָר א וואַזשנע שישקע יאַן קורעק, א [...] מאַן מיט א „רייכער פערגאַנגענהייט“. מ'האָט [...] איהם געפונען וויטריכעס און אַנדערע כלים.

א רויבער וואָס בערויבט לעטניקעס

אַנטלויפען פון געריכט איידער מ'זאָגט אויס דעם אורטייל

דעם 5-טען יולי ד. י. האָט די פּאָליציי פער-האַלטען אַ רויבער, וואָס פלעגט בעפאַלען אויפ'ן אַלעקסאַנדרער וועג די דורכגעהענדע לעטניקעס און זיי בערויבען. צווישען אַנדערע האָט ער ביי דער 12-יעהריגער גערטרודאַ ווייוועלט, אַ טאָכטער פון אַ לעהרער פון לאָדז, אַראָפּגעצויגען אַ גאָלדען פינגערל. ער האָט אויך בערויבט די פרוי אַלגאַ פרייער פון אַלעקסאַנדער.

נעכטען איז דער רויבער פראַנטשישעק אַלאַף פון אַלעקסאַנדער געשטאַנען פאַר'ן געריכט. בעת דער פויזע האָט ער נישט געוואַרט אויפ'ן אורטייל און אַנטלאָפען. דאָס געריכט האָט איהם אין זיין אַבוועזענהייט פערמשפּט אויף 8 חדשים תפיסה.

איינברוך-גנבה אין אדוו. לאַנדוי'ס וואוינונג

צונעמענומען פערשידענע ווערט-זאַכען פאַר עטליכע טויזענד זלאָטעס

(א) אין דער וואוינונג פון אַדוו. לאַנדוי (פעטריקאָווער 58) איז אויסגעפיהרט געוואָרען אַנ'-איינברוך, פון וואו די גנבים האָבען צוגענומען ביזשוטעריע, מלבושים און וועש אין דער ווערט פון עטליכע טויזענד זל.

דער איינברוך איז אויסגעפיהרט געוואָרען אין דער צייט, ווען דער אַדוואָקאַט איז געווען אויף אורלויב. אין שטוב איז געבליבען אַ דינסט. דעם זעלבען טאָג איז זי מיט אַ חברטע געגאַנגען אין קינאָ. דערווייל האָט מען אויפגעבראָכען די טיר און גענומען וואָס האָט זיך געלאָזען.

די פּאָליציי האָט פעסטגעשטעלט, אַז דאָס „שטיקעל אַרבייט“ האָבען אויסגעפיהרט „פאַכלייט“ וועלכע האָבען „געאַרבייט“ אין הענטשקעס.

שטאַט-טעאַטער
שרודמיעסקאַ 15
טעלעפאָן 101-16
לעצטע טעג! לעצטע טעג
אידא
קאַמינסקא
מיט איהר אַנסאַמבל.
היינט דאָנערשטאָג, 9.15 אָוונט
צו בילינע פּרייזען
מאַדאַם X
בילעטען אין קאַסע פון טעאַטער.

KINO TEATR
MIRAŻ
היינט פּרעמיערע!
העררליכער פילם פון דער פּוילישער
פּראָדוקציע א. נ.
די העלדען פון סיביר
אין די הויפּט-ראָלען:
Eugeniusz Bodo
Adam Brodzisz
K. Junosza-Stępowski.

ה. אַקערמאַן

ער און זיינע פּריצען

ראָמאַן פון יודישען לעבען

16

עס איז שוין געווען פּאַרנאַכט, ווען דער אַרענ-דאַרס וואָגען האָט זיך געקאַטשעט קיין סקעלען צו דער קרעטשמע. אַ פייערדיגע זון האָט זיך גע-זעצט אין מערב-זייט און האָט אָנגעצונדען אַ בענקשאַפט אין נתנ'ס האַרץ.

נתן האָט ,ווייזט אויס ,געהאַט אַ פּאָעטישע נאַטור, ווייל ווען נאָר ער פלעגט זיך בעגעגענען מיט גאָט'ס וואונדער, ווי למשל, אַ זון-אויפגאַנג אָדער אַנ'אונטערגאַנג, א רעגענבויגען צי אַ שטורם, אָדער ער האָט דערזעהן אַ לבנה מיט שטערן, פלעגט זיך זיין האַרץ אָנפילען מיט אַ נאָגענדיגער בענק-שאַפט און איהם פלעגט ציהען ערגעץ אין דער ווייטער וועלט...

זיין פּאָעטישע נאַטור האָט זיך ביי איהם נאָך מעהר פערשטאַרקט, נאָך זיין חתונה-האָבען מיט סערקען.

סערקע איז ביי איהם נאָך אַלץ געווען דער אייביגער חלום. זיין גרויסער בעגעהר און זיין גאַנצע נשמה איז פול געווען מיט איהר.

אַ שווייגענדיגער איז נתן געזעסען ביים קרעטשמער אויפ'ן וואָגען און ער האָט נישט גע-רעדט אַ וואָרט.

ער האָט זיך צוגעהערט צו דער שטילקייט פון דער נאַכט, דורכפאָהרענדיג דורך אַ שיטער וועלדעל און ער האָט געהערט יעדען שאָרך פון די וואַלד-בלעטלעך אָדער דאָס פּאָכען מיט די פליגען פון די פייגעלעך, וועלכע זענען געזעסען אויף די צווייגען פון די ביימער, און ר'האָט זיך צעפילט ווי בערויש...

— אָט זעהט מען שוין אָן די קרעטשמע, דאָרט וואו עס לייכט זיך — האָט דער אַרענדאַר אָנגע-וויזען נתנ'ען מיט'ן פינגער, און ער האָט שנעלער געגעבען אונטערטרייבען די פערד.

די קרעטשמע איז געשטאַנען דריי וויאָרסט פון אַ שמעטעל און אַ קאַרגען וויאָרסט פון אַ דאָרף, אינ מיטען אויף אַ שייד-וועג און שוין אַ פּאָר יויאָרסט די ווייט האָט מען שוין די קרעטשמע געקאָנט דער-קענען. זי איז געווען אָפּגעקאַלעכט און ווייסען און די ווייסקייט האָט זיך געוואָרפען ווייט אין די אויגען.

די קרעטשמע האָט געהאַט אַ שינדלענעם דאַך מיט גרינע לאָדען פון דרויסען, און איבערהויפּט איז געווען אַ סך צימערען, וואו עס איז געווען פּלאַץ אפשר פאַר צוואַנציג מענשען איבערצושלאָפען.

דער אַרענדאַר האָט געהאַט אַנ'ערלויבעניש צו פערקויפען בראַנפען מיט וויין, אָבער זיין פּרנסה איז נישט געווען אָפּהענגיג נאָר אויף די דורכ-פאָהרער. וואָס פלעגען זיך אָפּשטעלען און געבען צו לייזען, נאָר דער אַרענדאַר איז אויך געווען אַ פּאָסעסאָר און ער האָט געהאַט אַביסעל פעלד און אַלץ צוזאַמען האָבען דעם אַרענדאַר געמאַכט פאַר אַ בעל-גוף, וועמען מען האָט געשאַצט אין אַ היבשען פערמעגען.

דער אַרענדאַר האָט געהאַט אַ גרויסע פאַ-מיליע, וועלכע איז בעשטאַנען פון זיבען מענשען. דער אַרענדאַר מיט זיין ווייב און זייערע פיר קינ-דער, צוויי טעכטער מיט צוויי זיהן, און אַ יתומה, וואָס האָט זיך ביי איהם געהאָדעוועט.

דעם אַרענדאַרס קינדער זענען נאָך געווען קליין. דער עלטסטער זוהן איז דאַן אַלט געווען באַלד דרייצעהן יאָהר און ער האָט בעדאַרפט באַלד אָנ-הויבען לייגען תפילין. דער יונגערער איז אַלט געווען עלף יאָהר און ביידע מיידלעך זענען אַלט געווען ניין יאָהר און זיבען. און אָט מיט די פאָר קינדער האָט נתן געדאַרפט קנעלען און דערפאַר האָט איהם דער קרעטשמער צוגעזאָגט צו געבען פופציג קערבלעך אַ זמן מיט הלבשה אויף יום-טוב, וואָס האָט פאַר נתנ'ען געהייסען אַ שלל מיט געלד...

און אַזוי זייענדיג אין יענער קרעטשמע האָט נתן אָנגעהויבען קומען צו זיך.

ערשטענס, זענען צו איהם דער אַרענדאַר מיט דער אַרענדאַרקע געווען ווי עלטערן צו אַנ'אייגען קינד מען האָט איהם אָפּגעגעבען איינעם אַליין אַ גרויס צימער און די אַרענדאַרקע האָט איהם גע-קעכעלט ווי אַנ'אינדיק אויף פּסח. זי האָט פאַר איהם ספּעציעל געמאַכט אַזאַ מין „פּעריע“ (בראָנ-פען מיט בשמים) אויף אַפּעטיט און אין עטליכע וואָכען צייט וואָלט איהר נתנ'ען נישט געווען דערקענט. די רינגען פון אונטער די אויגען זענען איהם פערשוואונדען, די באַקען האָבען זיך איהם אויסגעפּילט און ער האָט צוגענומען וואָג.

צווייטענס איז די קרעטשמע פאַר איהם גע-ווען אַ גן-עדן, דערפאַר וואָס לערנענדיג מיט די קינדער, און מיט יעדען קינד בעזונדער, ווייל זיי זענען געווען געריקט אין די יאָהרען, האָט ער אַביסעל פערגעסען אין זיינע צרות און ער פלעגט שוין נישט ליידען אַזוי פיל, כאָטש מען קאָן נישט זאָגען, אַז ער האָט שוין אין סערקען אינגאַנצען פערגעסען. ניין ,זי איז איהם נאָך אַלץ געלעגען אין קאָפּ, אָבער שוין נישט אַזוי שטאַרק ווי פריי-הער, און ער האָט בעשלאָסען אָנצוהויבען אַ ניי לעבען.

דער אַרענדאַר האָט פון איהם זעהר געהאַלטען און נישט אומזיסט. ער האָט אין איין זמן צייט זיינע קינדער אַזוי אויסגעלערענט תורה, א[...] אַרענדאַר מיט דער אַרענדאַרקע האָבען גאָר [...] געקוואָלען.

ענדע זמן, צו ווייזען נתנ'ען ,אַז זיי זענען איהם צופרידען. האָבען זיי איהם געגעבען הוספה. אָנשטאָט פופציג קערבלעך אַ זמן, ה[...] זיי איהם אַליין געגעבען צוויי מאָל אַזוי פיל.

זיי האָבען איהם ממש געטראָגען אויפ'[...] אַזוי האָבען זיי פון איהם געהאַלטען. א[...] וואָס האָט זיי אַביסעל פערשטערט זייער צופ[...] הייט מיט נתנ'ען, איז געווען זיין שווייגען.

אַ חוץ דעם לערנען מיט די קינדער פ[...] זיי איהם קיינמאָל נישט הערען רעדען. ער [...] זיצען מיט זיי ביים טיש און נישט ארויסר[...] א וואָרט, ווי א שטומער.

זיין שווייגען פלעגט אויף זיי ארויפ[...] אַנ'אומהיימליכקייט. א מרה שחורה. זיי פ[...] איהם אַ סך מאָל פרעגען:

— נתן, פאַרוואָס זענט איהר אַזוי פערוו[...]

— נתן, פאַרוואָס רעדט איהר נישט [...] גאַרנישט.

ביז איינמאָל האָט פאַר זיי נתן אויפגע[...] זיי'ן שווער האַרץ און ער האָט זיי דערצעהלט [...] זיין טרויעריג לעבען. אָבער דאָס מיינט ני[...] זאָגען. אַז נתן האָט פאַר זיי דערצעהלט דעם [...] אמת וועגען זיין חתונה מיט סערקען, יוענ[...] גע בעציהונגען מיט ראַכעלען. ניין, דאָס [...] ער זיי נישט דערצעהלט, אָבער ער האָט זיי [...] צעהלט דעם אמת וועגען זיינע קינדער-יאָהר[...] ער איז איבערגעבליבען אַנ'עלענדער יתום [...] ער האָט געגעסען טעג ביי פרעמדע טיש[...] נתן האָט זיי דערצעהלט וועגען זיך איז דער קר[...] מער מיט דער קרעטשמערקע געזעסען אוו[...] זייערע אויגען האָבען גערונען טרערען, אַזוי [...] געריסען זענען זיי געווען פון דעם, וואָס נתן [...] זיי דערצעהלט.

(פאָרטזעצונג קומט)

אומגעקומען א לאדזער יוד. פאבריקאנט
אין אנ'אויטא-קאטאסטראפע הינטער סאכאטשעוו
א צווייטער יודישער סוחר שווער פערוואונדעט

וו אַר שאַ, 26 (טעלעפאָניש)
היינט אין אָווענד איז פאַרגעקומען אַ שווערע אויטאָ־קאַטאַסטראָפע ז״בטע״ וואַרשאָ, אין יועלכער ס'איז אומגעקומען אַ בעקאַנטער לאָדזער יודישער סוחר.

די קאַטאַסטראָפע האָט פּאַסירט מיט'ן לאָדזער פריוו אַט־אויטא ל. ד. 1,274 יועלכע איז געפאָהרען פון לאָדז קיין וואַרשאָ.

מי: דעם דאָזיגען אויטאָ זענען געפאָהרען צוויי לאָדזער יודישע סוחרים און אַ קריסטליכער שאָפער.

הינטער סאָכאַטשעוו איז ענטגעגען דעם אויטאָ אנגעקומען אַ פוהר. דער שאָפער האָט האַסטיג פערקירעוועט אין אַ זייט, איז דער אויטאָ אַריין אין אַ גרוב. זיך איבערגעקערט און איז צושמעטערט געוואָרען.

עס האָבען זיך גלייך דערהערט קרעכצען און געשרייען, אויף וועלכע עס זענען געקומען צו לויפען פויערים.

אויפ'ן אָרט איז תיכף אָנגעקומען פּאָליציי און אַ דאָקטאָר פון סאָכאַטשעוו, און עס איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז איינער פון די פּאַסאַזשירען, דער לאָדזער פאַבריקאַנט דוד - הערש קאַטשמאַר (פון פּאָמאַרסקאַ 109) איז דערהרג'עט געוואָרען; דער צווייטער פּאַסאַזשיר יעקב בריטשקאָווסקי (נאַרוטאָוויטשאַ 30) און דער שאָפער קאַזשימיעזש שימטשאַק (דראַגונסקאַ 17) זענען שווער פערוואונדעט געוואָרען.

די פערוואונדעטע האָט מען אָפגעפיהרט אין שפּיטאָל, און דעם אומגעקומענעם הערש־דוד קאַרטשמאַר — אין פּראָזעקטאָריום.

ווענען אנ'איינהייטליכען יודישען בלאק
צו די שטאָט-ראט-וואהלען?

דער ציוניסטישער בלאָק האָט אויף נעכטען איינגעלאַדען די פאַרשטעהער פון פעראייניגטען יודישען בלאָק (אגודה, אומפּאַרטייאישע, רעוויזיאָניסטען, פאָלקיסטען, פּועלי אגודת-ישראל און געזעלשאַפטליך=ווירטשאַפטליכען פּראָנט) אויף אַ קאָנפערענץ, וועגען פעראייניגען ביידע בלאָקען אַזוי, אַז ס'זאָל אַרויסגעשטעלט ווערען אנ'איינהייטליכע יודישע ליסטע צו די שטאָט-ראט-וואַהלען.

אויף דער קאָנפערענץ, וואו ס'זענען אנוועזענד געווען פאַרשטעהער פון אַלע אַהן אויסנאַהם יודיש-בירגערליכע גרופּירונגען איז פאַרגעקומען אנ'אַלגעמיינע דיסקוסיע וועגען שאַפען אַנ'איינהייטליכע יודישע ליסטע, צו קיין הסכם איז דערווייל נישט געקומען.

ס'איז אויסגעוועהלט געוואָרען אַ קאָמיסיע פון 4 פּערזאָן, וועלכע דאַרפען געפונען אנ'אופ'ן ווי דער איינהייטליכער בלאָק זאָל צושטאַנד קומען.

בלויז ביז'ן 2. סעפּטעמבער ה. י.
דויערן די איינשרייבונגען אין די פאַך-ערגענצונגס=שולען
יודישער לערן-יוגענד! נוצט אויס דעם קורצען טערמין!

לויט די ידיעות, וועלכע עס בעזיצט דער פעראייניגטער קאָמיטעט פאַר די ענינים פון יודישער מלאכה, וועלען די איינשרייבונגען אין די פאַך=ערגענצונגס-שולען דויערן בלויז ביז'ן 2-טען סעפּטעמבער ה. י. עס איז דעריבער דער דרינגענדער חוב פון אַלע פעראינטערעסירטע לערן=לערן-יונגלעך און לערן-מיידלעך אין עלטער פון 15 יאָהר, וועלכע זענען בעשעפטיגט אין דער מלאכה אויסצונוצען דעם זעהר קורצען טערמין, תיכף צו פערזאָרגען זיך נויטיגע ד'אָקומענטען און פערשרייבען זיך אין די פאַך-ערגענצונגס-שולען. די יודישע לערן-יוגענד דאַרף געדענקען, אַז ווען מען בעזוכט נישט קיין פאַך=ערגענצונגס-שול, ווערט מען דערנאָך נישט צוגעלאָזט צום געזעלען-עקזאַמען. עס איז אויך דער פליכט פון אַלע יודישע מייסטערס אַרויסצוגעבען זייערע לערן-יונגלעך די נויטיגע צייגנישען אויף אָנגענומען צו ווערען אין די פאַך-ערגענצונגס-שולען.

דער פעראייניגטער קאָמיטעט פאַר די ענינים פון יודישער מלאכה רופט דערמיט אַלע יודישע לערן=יונגלעך און לערן-מיידלעך צו ערפילען זייער חוב לגבי זייער אייגענער צוקונפט.

אַלע נויטיגע אינפאָרמאַציעס און אויפקלערונגען, ווי אויך פאָרמולאַרען פון געהעריגע ביטעס, ערטיילט אומזיסט דער פעראייניגטער קאָמיטעט פאַר די ענינים פון יודישער מלאכה אין וואַרשאַ (ניעצאַלע 8, וו. 7) ווי אויך אַלע אָרטיגע קאָמיטעטען און האַנדווערקער-אָרגאַניזאַציעס.

(י. ט. א.)

אפּטייקען.
היינטיגע נאַכט · דיזשורען

(א) הייטע ביינאַכט דיזשורירען: ל. שטופּקאַל (לימאַנאָווסקיעגאָ 37), ש. יאַנקעלעוויטש (אַלטער מאַרק 9), ט. סטאַניעלעוויטש (פּאָמאַרסקאַ 91), א. באַרקאָווסקי זאַוואַדזקאַ 45), ב. גלוכאָווסקי (נאַרוטאָוויטשאַ 6), ס. זאַמבורג (גלובנאַ 50), ל. פּאַוואָוסקי (פּעטריקאָווער 307).

א „מוהמע" און איהר העלפער
בעקומען א האַרבע שטראָף

(א) פאַרן געריכט איז נעכטען געשטאַנען די 50-יעהריגע אַניעשקאַ יענדזשעיעווסקאַ און דער 36-יעהריגער מאַרטשין קראַמאַרסקי, וועלכע זענען אָנגעקלאָגט געוואָרען אין האַלטען אַ „הייזעל" אויף פּאַביאַניצקאַ 1. די „מוהמע" איז פערמשפּט געוואָרען אויף 1 יאָהר און איהר „פּאָמאָצניק" — 2 יאָהר תפיסה

זעלבסטמאָרד

(א) איז זיין אייגענעם וואוינונג (פּיאַנסקאָווסקאַ 4) האָט זיך פערסם'ט דער 29 יאָהריגער קאַזשימיעזש סטוזשיזשעווסקי די סבה : י אָרפּייטסלאָזיגקייט.

איינשרייבונגען פון קינדער אין די שטאָטישע קינדערהיימען

די בילדונגס-אָפּטיילונג ביי דער שטאָט-פערוואַלטונג אין לאָדז טיילט מיט, אַז דאָס איינשרייבען קינדער אין דער פּאַרשול-עלטער אין די 13 שטאָטישע קינדערהיימען, וועלען פאָרקימען דעם 31 אויגוסט און 1 סעפּטעמבער פון 9 ביז 12 אין פאָלגענדע פּונקטען: ראַדוואַנסקאַ 54, וואָצלאַווע 9, פּושעיאַזד 39, סרעבזשינסקאַ 17, גראַדזשינסקאַ 3, שלאַנסקאַ 27, פּאַדמיעיסקאַ 21, שראַקאָווסקיעגאָ 24, שרודמיעסקאַ 12, סזאָלסקאַ 16, לימאַנאָוסקיעגאָ 124, סרעבזשינסקאַ 87, יאַקאַטשינסקאַ 41.

ביי'ם איינשרייבען דאַרף מען האָבען אַ מעטריקאַ און אַ צייגניש פון פּאָקען-שטעלען.

פאַר „איינקאַסירען" פאַר זיך 2200 זל.
ווערט אנ'אינקאַסענט פערמשפט אויף 1 יאָהר תפיסה

ביי דער פירמע בלאַשטשעק (פּעטריק. 93) איז געווען אָנגעשטעלט אַלס אינקאַסענט דער 30 יאָהריגער אַדאָלף גאַלאָווסקי. אַנשטאָט איינצוקאַסירען פאַר דער פירמע, האָט ער „איינקאַסירט" פאַר זיך 2200 זל. נעכטען איז ער פערמשפּט געוואָרען אויף אַ יאָהר תפיסה.

פערזאַמלונג אין קליינהענדלער-פעראיין פּריהייטס-פּלאַץ 3

אונטערן פאָרזיץ פון פּרעזעס ה' זכריה גאָלדבערג איז פאַרגעקומען אַ גרויסע פערזאַמלונג געווידמעט דער פראַגע פון לאָקאַטאָרען-שוץ אויף האַנדעלס-לאָקאַלען פון 3-טער קאַטעגאָריע.

ה' גאָלדבערג שילדערט די איצטיגע לאַגע פון די קליינהענדלער, נאָכדעם ווי עס רעדען נאָך די ה"ה אַבראַמזאָן, לעבאָוויטש און סטריקאָווסקי ווערט איינשטימיג אָנגענומען פאָלגענדע רעזאָלוציע: 1) די פערזאַמלונג פון קליינהענדלער פעראיין פּראָטעסטירט געגען דאָס אָפּשאַפען דעם לאָקאַטאָרען שוץ בנוגע האַנדעלס-לאָקאַלען פון 3-טער קאַטעגאָריע, ווייל דאָס געזעץ דעפיהרט דעם קליינהענדלער צום פולשטענדיגען רואין.

2) די פערזאַמלונג פאָדערט אויף די פערוואַלטונג זיך צו ווענדען צו די מאַסגעבענדע פאַקטאָרען מיט אַ געהעריגען מאָטיווירטען מעמאָריאַל אָפּצולייגען דאָס איינפיהרען דאָס געזעץ פון לאָקאַטאָרען שוץ בנוגע האַנדעלס-לאָקאַלען אויף 3 יאָהר צייט.

א מילנער ווערט צעריבען אין די וואַלצען
שרעקליכער טויט אין א דאָרף אונטער לאָדז

(א) אין דאָרף קאָמפּיניע, האָט פּאַסירט אַ שרעקליכער פאַרפאַל מיט דעם מילנער אַנדזשעי קאָטשאָרסקי.

בעת'ן צערעכט מאַכען די וואַנד אין דער מיהל, האָט דער מיהל-פּליגעל אַ כאַפּ-געטאָן דעם מילנער און איהם אַ שליידער-געטאָן אויף צעהן מעטער הויך און אַריינגעוואָרפען אין ראַד אַריין. דער רעזולטאַט איז געווען אַ שרעקליכער, ביי'ם אומגליקליכען איז בעשעפּלטען געוואָרען דער קאָפּ און צובראָכען עטליכע ריפּען, אויפ'ן וועג צום שפּיטאָל איז ער געשטאָרבען.

אויס־לונגען אויפ'ן יריד
קיין ווינע
6—12 סעפּטעמבער 130 זל.
אויספלוגען אויפ'ן יריד
קיין פּראַג
7—14 סעפּטעמבער 120 זל.
קיין וואַרשאַ
אויף די פּאַלאַנען-פערמעסטונגען גאָרדאָנבענעט. די רייזען הין און צוריק צוזאַמען מיט'ן איינטריט אויף די פערמעסטונגען 6.20 זל. אָפּפאָהר דעם 29/8, 11 6 מינוט. פון וואַרשאַ: דעם 30/8, 10.10 מינוט.
איינשרייבונגען נעהמט אָן
„אָרביס" פּיעטריק. 18, טעל. 249-40.

Doktór Z.
HENRYKOWSKI
ספּעציעל-אַרצט פאַר מענער · שוועכע, ווענערישע און הויט-קראַנקהייטען
טראַוגוטאַ 9, טעל. 262-98
נעמט אָן פון 8—1 און פון 5—9 אָוונט
זונטאָג פון 9 פריה ביז 12.30 מיטאָג
פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

Dr. Zalcwasser
כירורג
CEGIELNIANA 19, tel. 125-27
צוריקגעקעהרט
נעמט אָן פון 1—2 מיטאָג און פון 4—6.30 אָוונט

Dr.
Wołkowyski
ציגעל=גאַס 11, טעל. 238-02
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט-קראַנקהט.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע
נעמט אָן פון 8—11 פריטאָג און 4—9 צוועג־
צוריקגעקעהרט.

ר. מלאך
דאָן=דאָמינגאָ
ראָמאַן

זי האָט דעריבער איצט געפאָרשט און נאָכגעקוקט ביי אַנדזשען טיף אין די אויגען, צי איז שוין נישט נאָך אַלעמען, צי האָט זי שוין נישט אָפּגעטון אַ נאַרישע מעשה או; האָט זיי איבערגעלאָזט אַלץ מיט אַנ'אַנדער (ווי די נאַרישע טאָכטער קען), אָפּגעזאָגט זיך בני לביבי און איז אַרויס מיט'ן הויזען באַקעט?...

ראָזינע האָט נאַכגעזופּט יעדעס וואָרט פון אַנדזשען, ווי אַ הון שאַרט מיט'ן פּיסעל אין מיסט, ציטערנדיג דאָרט עפּעס געפינען פאַר זיך. אַנדזשע האָט געשוויגען יועגען דעם, ווי עס וואָלט גאָר נישט הינטער איהר עקזיסטירט. זי איז געווען רוסטיג און מונטער, פערשייט און שטיפעריש. דער טאַטע און די מאַמע האָבען בעמערקט, ווי אַ גרויסע ענדערונג איז געוואָרען אין זייער קינד, ווי זיי האָבען איהר געזעהן דאָס פריהערדיגע מאָל. די גאַנצע קאָלאָניע האָט אויפגעהעלט. אין יעדער שטוב און אין די כאַ'אַקעס, וואו מ'האָט זיך געהאַט צונויפגעלייגט אויף ברעטער און נאַרעס, האָט מען אַלץ געשמועסט וועגען איהר. די צוויי אַדמיניסטראַטאָרען פון דער קאָלאָניע האָבען אַרויסגעוויזען פאַר איהר גרויס אָפּשיי און זי אָפּט איינגעלאַדען צו זיך. דער בוכהאַלטער זייערער, וואָס איז געווען אַנ'אייגענער מענש פון דער „יק"א" און אַ בחור דערצו, האָט זיך געשפּיצט די וואָנסעלעך און אָנשטאָט אויף דעם אַקסעל, האָט ער גענומען טראָגען די ביקס אין דער האַנד...

איינמאָל, עס איז געווען אומגעריכט סיי פאַרן פאָטער און סיי פאַר דער מוטער, האָט זיך אַנדזשע אָנגערופען:

— און וואו איז ערגעץ דער דאָמינגאָ?

סיי ברוך און סיי ראָזינע האָבען זיך דערפילט אומבעקוועם און געטראָפען שאַרף פון איהר פּראַגע האָבען זיי זיך, ווי אָפּגערעדט, צושוויגען.

אַנדזשע האָט אָפּגעוואַרט אַ רגע פון זייער שווייגען און נאָכאַמאָל געפרעגט. די מאַמע האָט דערקענט, אַז דאָס מאָל איז די טאָכטערס אַ פּראַגע נישט סתם אַזוי פון נייגעריגקייט וועגען. זי האָט מיטאַמאָל פערגעסען וואָס הינטער איהר איז פאַרגעקומען, אַז די צייט האָט אָפּגעווישט דאָס פריהערדיגע, און אַז די בעדינגונגען זענען איצט גאָר אַנדערע. פונדעסטוועגען האָט זי צונויפגעשנירעלט די ליפּען אַזוי פעסט, אַז שפּייעכץ האָט גענומען אַרויסשפּאַרען פון די ווינקלען פון איהר מויל, פּונקט ווי דער קאַלעך צווישען ציגעל, ווען זיי ווערען צונויפגעפּרעסט. זי האָט זיך דערנאָך אָנגעגוידערט, ווי עס וואָלט דאָרט אין אַ טאָרבעלע געהאָנגען איהר יחוס און האָט אויסגעבייטעלט אַלע איהרע וויסטע חלומות צו די שונאים'ס קעפּ און לייב און לעבען, און מיט אָנגעשטעלטער נייגעריגקייט און התראה, האָט זי געוואָרענט און איבערגעפרעגט:

— וואָס עפּעס אינמיטען דערינען דער יונג? אַנ'איינפאַל דאָס איז?

קאַפּיטעל 14

נישט אַזוי גרינג האָט זיך דאַניע אונטערגעגעבען אַט דאָס אומבעקאַנטע, פאַרשטעהענדיגע, דעם גורל זיינעם. עס האָט זיך איהם אויסגעוויזען, אַז דאָס איז עפּעס דער שווערסטער באַרג, וואָס לייגט זיך אויף איהם אַרויף, און אַז דער וועג „אַהין" איז דער אומבעקאַנטסטער, און אַז דאָס איז דער סוף זיינער, אַז זיין ווילדער כוח ווערט דערשטיקט ווערען אין איהם, און ער — צוזאַמען מיט זיין כוח.

דער אומרוהע, דאָס פּלאָנטערן זיך האָט געשטילט זיין בענקשאַפט און ער האָט מורא געהאַט, אַז אין דער שטילקייט פון „דאָרט" וועט עס זיך ווידער אָנהייבען און עס וועט נישט זיין אַפילו פאַר וועמען און פאַר וואָס די העגד צו צונעמען.

דער ליטוואַק האָט איהם „אויסגעשיוועקט", אויסגעשאָבען, ווי מען שאַבט אויס אַ פיש. ער האָט צוגישט געמאַכט אַלץ, וואָס ער טראַכט. דאַניע האָט זיך געוואָלט אָנכאַפּען אין נאָך עפּעס, און האָט דערמאַהנט כואַנעס נאָמען.

ביז איצט האָט דער ליטוואַק גאָרנישט דערצעהלט איהם, וואָס ער וויסט וועגען איהר. כאָטש ער האָט געגלויבט אין כואַנעס הייליגע געפילען צו איהם, און כאָטש ער האָט די געפיהלען הויך פאַרשטאַנען און כאָטש ער האָט דעם יונג ליב געהאַט, האָט ער פונדעסטוועגען געהאַלטען, אַז דאַניע פערשוועכט זיי. ער האָט נישט געקאָנט פעסטשטעלען, פאַרוואָס ער קומט צו אַזאַ בעשלוס. ער האָט דעריבער (מיט אַ ריין ג וו סען) נישט אַ בערגעגעבען דאָמינגאָ'ן דאָס גאָלדענע מעדאַליאָן-הערצעלע מיט זיין בילד — אַלץ, וואָס איז געבליבען פון דעם אָרימען מיידעל.

זעהענדיג, צו וואָס דן רייסט זיך נאָך, האָט ער קורץ, ווי מען גיט אָפּ אַ בעריכט וועגען געפאַלענע אין אַ שלאַכט, אדער אין אַ מגפה, דערצעהלט, כואַנאַ איז געשטאָרבען אין סאַנאַטאָריום סאַנטאַ מאַריאַ ערשט מיט עטליכע טעג צוריק.

דאַניע האָט נישט געפרעגט פון וואַנען ער ווייסט עס. פאַר איהם איז זעלבסטפערשטענדליך געווען, אַז דער ליטוואַק מוז אַלץ וויסען. ער איז געבליבען גלייכגילטיג. אָבער וואָס אַ רגע מעהר עס איז פערגאַנגען אין שווייגען, אַלץ מעהר האָט איהם אָנגעהויבען צו פרעסען. ער האָט נישט געוואַכט יואָז פ רגע שייבית ער האָט דער „פּאַדלעס" טויט פאַר איהם, נאָר ער האָט געפיהלט, אַז דאָס איז דער לעצטער טריט זיינער, אַז ווייטער שטייט שוין אַ וואַנד פאַר איהם, און מוז דעריבער דאָ שוין אַזוי בלייבען.

ער האָט אָנגעהויבען דערפיהלען אין זיך, אַז די שווערקייט פון די דורכגעראַשטע טעג נעמען זיך אָנפילען אין זיינע ביינער ווי מיט צין. אַ מידקייט האָט זיך מיטגעשאַרט אין איהם און געשטעלט אונטער די קניען. ער האָט געוואָלט ..., און כאָטש נישט פערטראַכט זיך דערויף, האָט ער שוין געבענקט נאָך אַנ'איינגעשטעלט לעבען. וואָס וועט ער זיך אַרומשלעפּען איבער דער וועלט, אַז וואָס ער טוט. קומט קיין גוטס נישט אַרויס, פערשרפעט זאָל עס ווערען!...

עס האָט איהם אָנגעהויבען גלעטען דאָס „אייגענע לאַנד", וואָס דער ליטוואַק האָט אין איהם איינגעזונגען. בערעקלעך און מערעלעך, פרישע יונגע ציבעלעך און ראש־חודש־רעטעכלעך.. עס האָט אין איהם אָנגעשמייכעלט אַ קינדערשער גלויבען, אַז שפּילעכלעך זענען ווירקליכע זאַכען. דערנאָך איז ער ווידער געוואָרען גלייכגילטיג צו דעם אויך. איהם האָט נישט געאַרט, וואָס באַלד אינגיכען וועט זיין יוייבעלע, דאָס דאַרע נאַשער-ווייבעלע, דינעלע דעם פּאַפּיראָסניקס טאָכטערל, אָנקומען צו איהם, אַז סיי ווי סיי יועט ער איהר אויסשפּייען און באַלד אינגיכען פּטור ווערען...

(פאָרטזעצונג קומט)

שיסט אויף קרוליקעס און טרעפט... א יונגעל

דער פלאכענשיסער וועט זיך פאר- ענטפערן פאר'ן געריכט

(א) אין קוניצער וואלד, האט דער וואלד-אויפזעהער ראמאן זשעלינסקי בעת'ן שיסן אויף קרוליקעס, געטראפן א קויל דעם 16 יעהריגען סטאניסלאוו גולא און איהם שווער פערוואונדעט. דער געשיקטער פלאכענשיסער. איז צוגעצויגען געווארן צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט.

פאפולערער צוג קיין ווארשא

אויף די באלאן-פערמעסטונגען וועגען בעכער פון גארדאן בענעט, וואס וועלען אין די טעג פון 29 און 30 ד. ח. פארקומען אין ווארשא ארגאניזירט די ליגע צו אונטערשטיצען די טוריסטיק א ספעציעלען פאפולערען צוג, וועלכער וועט אפפאהרען פון פאבריקס-וואקזאל שבת דעם 29-טען ד. ח. אין אוונד. דער צוג וועט פון ווארשא צוריקפאהרען זונטאג נאך 11 בייטאכט. א בילעט אויף ביידע זייטען וועט קאסטען 6 זל. דערביי וועט צו יעדען בילעט צוגעגעבען ווערען א קופאן, וואס וועט געבען די מעגליכקייט צו בעזוכען די פערמעסטונגען. בילעטען פערקויפט דאס רייזע-ביורא „ארבים", „וואגאן-לי-קוק" און די סטאציע פון פאבריקס-וואקזאל.

ווארשאווער אפיציעלע בערזע

דעוויזען:

האלאנד	—	—	—	—	360.75
לאנדאן		—	—	—	26.75
ניו-יארק (קאבעל)		—	—	—	531.$^{3}/_{8}$
פאריז	—	—	—	—	34.98
פראג	—	—	—	—	21,96
ציריך	—	—		—	173,23

אפיציעלע פראצענטיגע פאפירען

באנק פאלסקי	—	—	—	96.00
3 פראצ. אינוועסטיציע I. פרעמירטע				62,00
3 „ „ II.		„	—	60.50
4 „ דאלארובקע	—	—	—	48.00
7— „ סטאביליזאציע		—	—	48.00
5— „ ווארשאווער		—	—	25.25
5— לאדזשער	—	—	—	47,50

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 27-טען אויגוסט

6.03 מוזיק (פליטען), 6.33 גימנאסטיק, 6.50 מוזיק (פליטען), 7.20 ידיעות, 11 קאנצערט פון פליטען, 11.57 צייט-סיגנאל, 12.03 מוזיק פון פליטען, 12.13 ידיעות, 12.23 קאנצערט פון לעמבערג, 3.27 לאדזשער בערזע, 3.30 ווירטשאפטליכע ידיעות, 3.45 שמועס, 4 קאנצערט פון טשעכאסלאוואקיע, 4.45 רעפעראט, 5 פארטעפיאן - קאנצערט, 5.30 פליטען, 5.50 פעליעטאן, 6 „טעאטער און פילם", 6.10 מוזיק (פליטען), 6.35 רעקלאמע-קאנצערט, 6.50 אקטועלער שמועס 7 הערשפיל, 3.45 אוונט-ידיעות, 8.55 אקטועלער שמועס, 9 „אונזערע לידער", 9.30 קאנ- צערט, 10 „ספארט פון פויזען" — א שמועס, 10.10 מוזיק (פליטען), 10.15 סאלאן-מוזיק (פליטען), 10.15 סאלאן-מוזיק פון דער לאדזשער „זשעמיאנסקא".

טעאטער, מוזיק און פערוויילונג (קאמוניקאטען)

לעצטע גאסטשפילען פון פסח'קע בורשטיין היינט צום לעצטען מאל „דאס יונגעל פון בראדוויי" אין „ראזמאיטאשטשי"

די אפערעטע „דאס יונגעל פון בראדוויי", וו[...] געהט שוין די דריטע וואך ביי אויספערקויפטע הייז[...] אין „ראזמאיטאשטשי" טעאטער, האט ארויסגערופען [...] גאר גרויסע פעראינטערעסירונג. ווי טעאטער-מבינים [...] גען, האבען זיי שוין לאנג אזא אינטערעסאנטע און [...] זיקאלישע פארשטעלונג נישט געזעהן.

צוליב דעם, וואס דער בעריהמטער אמעריקא[...] סטאר, פסח'קע בורשטיין גרייט זיך שוין צו זיין [...] רייזע פון לאדז צוריק קיין אמעריקא, געהט היינט [...] דאזיגע אפערעטע „דאס יונגעל פון בראדוויי" צום לע[...] טען מאל. אין דער דאזיגער פארשטעלונג בעטייליגט [...] דער בעליבטער כאראקטער - קאמיקער יעקב פישער.

כדי צו געבען די מעגליכקייט די ברייטסטע שיכט[...] צו קענען זעהן פסח'קע בורשטיינען צום לעצטען מ[...] אין „דאס יונגעל פון בראדוויי", זענען די פרייזען א[...] דער היינטיגער פארשטעלונג רעדוצירט.

Dr. med.
HALTRECHT
ספעציעל-ארצט פאר הויט.-געשלעכטס קראנקהייטען און מענער-שוואכע
האט זיך איבערגעצויגען און נעמט אן
פיעטריקאווער 161 טעל. 245-21
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצא-פרייזען
פון 11 פריה ביז 3 בייטאג און פון 7 ביז 9 אוונט
זונטאג פון 8—1 בייטאג.
פאר פרויען א בעזונדער ווארטע-זאל

קלאבג-קינא CAPITOL זאוואדזקא 16

היינט אוןז פאלג. טעג! „פראמענאדע פון ליבע" FR BORZAK מייסטערווערק פון רעזשיסער א. נ. אין די הויפטראלען: POWELS, RUBY KEELER עס נעהמען אנטייל איבער 250 טענצערינס
אויסערן פראגראם: אקטואליטעטע און P. A. T.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę 5.000 m. sz. piasku.

Warunki ogólne, wzór oferty i umowy otrzymać można w Wydziale Technicznym, Plac Wolności 14. pokój No. 34, w referacie gospodarczym Oddziału Drogowego w godzinach od 11,30 do 13-tej.

Oferty z oznaczeniem ceny jednostkowej oferowanego materjału składać należy w Wydziale Technicznym, pokój No. 44, do dnia 8 września 1936 roku do godz. 12-tej, w kopertach podwójnych, zamkniętych i zalakowanych z napisem: „Oferta do przetargu na dostawę piasku".

Koperta zewnętrzna winna zawierać dowód złożenia wadjum do depozytu Zarządu Miejskiego oraz drugą kopertę, zawierającą ofertę, podpisane warunki ogólne i wzór umowy.

Wadjum w wysokości 3% od oferowanej sumy może być złożone w gotówce lub wartościach, wymienionych w warunkach ogólnych przetargu.

Oferty mogą być składane tylko na całość dostawy, t. j. na 5.000 m. sz.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 8 września 1936 roku o godz. 12,15 w pokoju No. 29

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, prawo powierzenia tylko częściowej dostawy, jak również prawo odrzucenia wszystkich ofert.

Oferty, nieodpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie, rozpatrywane nie będą.

Zaznacza się, że na kopercie zewnętrznej nie może być ujawnione nazwisko oferenta

Łódź, dnia 26 sierpnia 1936 r.

Zarząd Miejski w Łodzi.

Dr. med. J. Nadel
ספעציאליסט פון אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
אנדזשעיא 4, טעל. 228-92.
נעמט אן פון 10—12 און פון 5—7 אוו.

Dr. med. Ignacy Margolis
אויגען-קראנקהייטען
Piotrkowska 113, tel. 165-17
צוריקגעקעהרט.

Dr. I. ZYW
כירורג
צוריקגעקעהרט
11-go LISTOPADA 17,
Telefon 123-41
נעמט אן פון 1—2 און פון 5—7 אוו.

DR. MED. G. GERSZTAJN
ספעציאליסט פאר אויגען-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Traugutta 12, tel. 175-10
נעמט אן פון 11—2 און פון 5—8.30 אוו.

DR. MED. L.Pikielny
אוראלאג-כירורג
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און אורין-קראנקהייטען
NAWROT 8, tel. 219-90
נעהמט אן פון 4—7 נאכמיטאג
צוריקגעקעהרט.

Dr. med. GOLDBERG
ספעציאליסט פאר אויגען-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Śródmiejska 20, tel. 186-13.
נעמט אן פון 11—1 און פון 7—8 אוו.

Dr. med. M.GLAZER
ספעציאליסט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
ZACHODNIA 64, tel. 185-49
נעהמט אן פון 12—2 מיטאג און פון 7 ביז 8.30 אוונד.
זונטאג און חגאות פון 10—12 בייטאג.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי אנאנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

גוטע בעל-תפילות קאנען זיך [...] דען טעלעפאניש 152-65.

פערשידענעם
יונגלעך מיט גוטע שטימען קענען זיך מעלדען אין פראגע-שטוב פון סינא- גאגע (אלעיע קאסטשושקא) טעגליך פון 10—11 פארמיטאג, סאליסטען בעקומען בעסער בעצאהלט.

Dr. med. Klara Margolis
קאבינעט פאר פיזיקאלישער היילונג
Piotrkowska 113, tel. 165-17
צוריקגעקעהרט.

ווינטיג פאר דאמען נאר 2 זל. ווערען פאר איבערגען מאכט די עלטעסטע היטען?
אויך גאנץ נייע ווי אויך נייע היטען צו
3.50
„TOLA"
25 Zawadzka 25

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi poszukuje dla potrzeb miejskich pomieszczeń, składających się z kilkunastu pokojów względnie całych budynków.

Przedmieścia i peryferja nie są brane pod uwagę

Oferty z dołączeniem orjentacyjnego planu lokali, rozmiarów wraz z podaniem żądanej ceny i terminem wynajmu uprasza się składać w Wydziale Gospodarczym, ul. Zawadzka 11, pokój No. 57, do dnia 15 września 1936 roku.

Łódź, dnia 26 sierpnia 1936 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

ווילסטי פערקויפען א ניימאשין
איז ערצילען
דעם העכסטען פרייז!
ווענד זיך צו:
Skład maszyn do szycia
Singer i Lachman
Łódź, Zydowska 2,
telefon 246-73.

Zagubiono został kwit kaucyjny z elektrowni łódzkiej na zł. 15 na imię Piotrkowski Lajb P. O. W. 15.

לעטשניצע
פאר וועגבעריש-קראנקע מענער - שוואכע און הויט- קראנקהייטען
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אוונטר.
פרויען און קינדער נעמט אן א פרוידאקטא פון 11-1 און פון 7-5 אוונער.
א בעראטונג 3 זל.

Dr. med. M. TAUBENHAUS
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
גנעזשער 11, טעלעפאן 246-09.
נעמט אן פון 8—9 פריה און פון 4—8 אוו.

ד"ר העללער
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער - שוואכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט.
זונטאג פון 10—2 מיטאג.
פאר פרויען — א ספעציעלער ווארטע-זאל
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

פרייע פאסטעגס
כ'זוך זאפארט זאקענמאכער [...] איינענע 156 דאפעל-זויל מאשין [...] פאהרען זגערזשער 64 אי' הויף [...]

נויטיג צו דאמען-מאגאזין [...] טערמאשינער און א האנד-נייערין, [...] יאוו א 20 כיימטוויטש.

דאס בילינסטע יודישע אפטיק-געשעפט

„OPTICUM"
28 פיעטריקאווער 28
בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע ברילען, בינאקלען אלערליי צילינדער-גלעזער, קאמ. בינירטע גלעזער, טערמאמעטערס. אלעס צו די ביליגסטע פרייזען.
מ'מאכט אויך אויסגעפיהרט זעמפל. רעפערטאטארען סינקטליך און רעיעל. — געדענקט די אדרעס:
עס ווערען אנגענומען אלע ארט רעצעפטען פון די ה"ה דאקטוירים.

לעטשניצע
פאר וועגעריש קראנקע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 122-78
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד.
וועגעריש-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהייטען
אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

Lekarz-Dentysta N. KACZANOWSKI
נעהמט אן אין אמבולאטאריום פון דער געז. „לינת המשמורים"
פילסודסקיעגא 21, טעל. 242-55
אין די שעה'ן פון 9-11 פריה און פון 5—9 אוונד.

Dr. I. Piechowicz
ספעציאליסט פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
שרודמיעסקא 18, טעל. 107-79.
נעמט אן פון 8—10 פרי און פון 3—7 אוו

ראקאלען
עס ווערט געזוכט א שטוב [...] א בעזונדערען איינגאנג טאר זוין [...] לעך אפערטען אין אדמינ. אונטער [...]

Dr. med. M. JAKOBSON
כירורג
ביינער-כירורג-ספעציאליסט
D-ra Sterlinga 22
(Nowa-Targowa) tel. 174-42.

Dr. L.Suchowczycki
כירורג
GDANSKA 11, tel. 123-47
(רוג 11-טער ליסטאפאד)
צוריקגעקעהרט
און נעהמט אן פון 4-6 נאכמיטאג.

אנאנסען - פרייז:

מארן טעקסט — 18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט — 24 גר. נאכן טעקסט — 12 גר. פרייטאג און ערב יו"ט — 18 גר. פאר א מילימעטער-שורה אין דער זייט 10 שפאלטען.

אין טעקסט — 40 ר. פרייטאג און ערב יו"ט — 60 גר. פאר א מילימעטער-שורה. אין דער זייט 4 שפאלטען. נעקראלאגען: 20 גראשען א מילימעטער שורה (אין דער זייט 10 שפאלטען). קליינע אנאנסען ביז 15 ווער- טער 1 זל., יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גראשען. אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט.

אבאנאמענטס-פרייז:

אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען אהיים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד— 7 זלאטעס א חודש; אמעריקא — 2 דאלאר א חודש.

מעהלערען וועלכע ענדערען נישט פרינציפיעל דעם אינ[...] האלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערהו[...] קען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנא[...] פאר'ן איינהאלט און טערמין פון די אנאנסען איז די [...] פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטר[...] ציע איז אפען בייטאג און ביינאכט אהן איבערריי[...]

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub. Redaktor odpowiedzialny: Chanon Kaufman.
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.